

UOHSX007VNNK

PŘESED A ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Č.j.ÚOHS-R138,147-152/2007/HS-42532/2015/
310/TPa

Brno 4. prosince 2015

V řízení o rozkladech, které proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. S 14/07-12929/07/620 ze dne 13. 7. 2007 ve věci uložení pokut dle § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném do 31. 8. 2009, za porušení § 3 odst. 1 téhož zákona, podali účastníci řízení: a) **Zemědělské družstvo „Roštýn“**, se sídlem Hodice 211, okres Jihlava, IČO: 00136492, b) **ZEVA CHLÍSTOVICE, a.s.**, se sídlem Chlístovice 28, IČO: 61672319, zastoupena JUDr. Pavlem Dejlem, Ph.D., LL.M., advokátem se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, c) **SUŠÁRNA POHOŘELICE, s.r.o.**, se sídlem Velký Dvůr 7, Pohořelice, IČO: 48908002, zastoupena Mgr. Milanem Kružíkem, advokátem se sídlem Příkop 2a, Brno, d) **AGROPRODUCT, spol. s.r.o.**, se sídlem Ivaň 280, IČO: 60726971, zastoupena JUDr. Milanem Kružíkem, CSc., advokátem se sídlem Příkop 2a, Brno, e) **AGRO Jevišovice, a.s.**, se sídlem Jevišovice č. p. 102, IČO: 49455958, zastoupena JUDr. Pavlem Dejlem, Ph.D., LL.M., advokátem se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, f) **KARLOV, a.s.**, se sídlem Bílkov 120, Dačice, IČO: 25172468, a g) **Zemědělské družstvo PETŘÍN**, se sídlem Starý Petřín č. p. 53, okres Znojmo, IČO: 48530441, zastoupené JUDr. Boženu Kristiánovou, advokátkou se sídlem Leopolda Pokorného č. 37, Třebíč, jsem podle § 25a zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném do 30. 11. 2012, ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c)

a § 152 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a na základě návrhu rozkladové komise,

rozhodl takto:

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže sp. zn. S 14/07-12929/07/620 ze dne 13. 7. 2007 podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu výroku III. **m ě n í m** takto:

Podle § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném do 31. 8. 2009, **se** účastníkům řízení:

Zemědělské družstvo „Roštýn“, se sídlem Hodice 211, okres Jihlava, IČO: 00136492,

ZEVA CHLÍSTOVICE, a.s., se sídlem Chlístovice 28, IČO: 61672319,

SUŠÁRNA POHOŘELICE, s.r.o., se sídlem Velký Dvůr 7, Pohořelice, IČO: 48908002,

AGROPRODUCT, spol. s.r.o., se sídlem Ivaň 280, IČO: 60726971,

AGRO Jevišovice, a.s., se sídlem Jevišovice č. p. 102, IČO: 49455958,

KARLOV, a.s., se sídlem Bílkov 120, Dačice, IČO: 25172468,

Zemědělské družstvo PETŘÍN, se sídlem Starý Petřín č. p. 53, okres Znojmo, IČO: 48530441,

za porušení zákazu uvedeného v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném do 31. 8. 2009, kterého se dopustili jednáním, jež je popsáno ve výroku I. rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-R138,147-152/2007/HS-3525/2011/310/KPo ze dne 23. 5. 2011, **ukládá pokuta, a to**

1. **společnosti AGRO Jevišovice, a.s.**, se sídlem Jevišovice č. p. 102, IČO: 49455958, ve výši **8.248.000,- Kč** (slovy: osm milionů dvě stě čtyřicet osm tisíc korun českých), a tato pokuta je splatná do 90 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí;
2. **družstvu Zemědělské družstvo „Roštýn“**, se sídlem Hodice 211, okres Jihlava, IČO: 00136492, ve výši **469.000,- Kč** (slovy: čtyři sta šedesát devět tisíc korun českých), a tato pokuta je splatná do 90 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí;
3. **společnosti ZEVA CHLÍSTOVICE, a.s.**, se sídlem Chlístovice 28, IČO: 61672319, ve výši **343.000,- Kč** (slovy: tři sta čtyřicet tři tisíc korun českých), a tato pokuta je splatná do 90 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí;

4. **společnosti SUŠÁRNA POHOŘELICE, s.r.o.**, se sídlem Velký Dvůr 7, Pohořelice, IČO: 48908002, ve výši **3.528.000,- Kč** (slovy: tři miliony pět set dvacet osm tisíc korun českých), a tato pokuta je splatná do 90 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí;
5. **společnosti AGROPRODUCT, spol. s.r.o.**, se sídlem Ivaň 280, IČO: 60726971, ve výši **434.000,- Kč** (slovy: čtyři sta třicet čtyři tisíc korun českých), a tato pokuta je splatná do 90 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí;
6. **společnosti KARLOV, a.s.**, se sídlem Bílkov 120, Dačice, IČO: 25172468, ve výši **596.000,- Kč** (slovy: pět set devadesát šest tisíc korun českých), a tato pokuta je splatná do 90 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí;
7. **družstvu Zemědělské družstvo PETŘÍN**, se sídlem Starý Petřín č. p. 53, okres Znojmo, IČO: 48530441, ve výši **619.000,- Kč** (slovy: šest set devatenáct tisíc korun českých), a tato pokuta je splatná do 90 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

ODŮVODNĚNÍ

I. Dosavadní průběh správního řízení

Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně

1. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále též „**Úřad**“) vydal dne 13. 7. 2007 rozhodnutí č. j. S 14/07-12929/07/620 (dále též „**napadené rozhodnutí**“).
2. Ve výroku I. napadeného rozhodnutí Úřad deklaroval, že účastníci řízení, společnost AGRO Jevišovice, a. s. (dříve pod obchodní firmou AGRODRUŽSTVO JEVIŠOVICE), se sídlem Jevišovice č. p. 102, IČO: 49455958 (dále též „**AGRO JEVIŠOVICE**“), Zemědělské družstvo PETŘÍN, se sídlem Starý Petřín č. p. 53, okres Znojmo, IČO: 48530441 (dále též „**ZD PETŘÍN**“), Zemědělské družstvo „Roštýn“, se sídlem Hodice 211, okres Jihlava, IČO: 00136492 (dále též „**ZD ROŠTÝN**“), společnost ZEVA CHLÍSTOVICE, a. s., se sídlem Chlístovice 28, IČO: 61672319 (dále též „**ZEVA CHLÍSTOVICE**“), společnost SUŠÁRNA POHOŘELICE, s. r. o., se sídlem Velký Dvůr 7, Pohořelice, IČO: 48908002 (dále též „**SUŠÁRNA POHOŘELICE**“), společnost AGROPRODUCT, spol. s r. o., se sídlem Ivaň 280, IČO: 60726971 (dále též „**AGROPRODUCT**“), a společnost KARLOV, a.s., se sídlem Bílkov 120, Dačice, IČO: 25172468 (dále též „**KARLOV**“), tím, že se dne 13. 12. 2006 na schůzce chovatelů drůbeže v Jevišovicích dohodli na společné strategii stanovování prodejní ceny jatečných kuřat platné od 1. ledna 2007 s cílem dosáhnout postupně výše ceny alespoň 20,- Kč za 1 kilogram živé váhy v I. jakostní třídě, a to zejména u nejvýznamnějšího společného odběratele, společnosti Kostelecké uzeniny a.s. (dále též „**Kostelecké uzeniny**“), přičemž současně dohodli i společný postup a účast na jednání o zvýšení výkupní ceny jatečných kuřat u tohoto odběratele dne 14. 12. 2006, a podle této strategie postupovali, uzavřeli a plnili zakázanou a neplatnou dohodu o přímém určení prodejní ceny, která vedla k narušení hospodářské soutěže na trhu živých jatečných kuřat, porušili zákaz uvedený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně

hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném do 31. 8. 2009 (dále též „**zákon**“).

3. Ve výroku II. napadeného rozhodnutí Úřad dle § 7 odst. 1 zákona účastníkům řízení jednání specifikované ve výroku I. napadeného rozhodnutí do budoucna zakázal.
4. Ve výroku III. napadeného rozhodnutí Úřad uložil podle § 22 odst. 2 zákona za porušení § 3 odst. 1 zákona účastníkům řízení pokutu, a to: AGRO JEVIŠOVICE ve výši 8.248.000,- Kč, ZD PETŘÍN ve výši 590.000,- Kč, ZD ROŠTÝN ve výši 469.000,- Kč, ZEVA CHLÍSTOVICE ve výši 343.000,- Kč, SUŠÁRNA POHOŘELICE, ve výši 3.528.000,- Kč, AGROPRODUCT ve výši 434.000,- Kč, KARLOV ve výši 596.000,- Kč.

První rozhodnutí o rozkladech

5. Proti napadenému rozhodnutí podali všichni účastníci řízení včas rozklady, o nichž předseda Úřadu rozhodl rozhodnutím č. j. R 138, 147-151/2007/01-08371/2008/310 ze dne 22. 4. 2008 (dále též „**první rozhodnutí o rozkladech**“).
6. Tímto prvním rozhodnutím o rozkladech předseda Úřadu poté, co neshledal důvodnou žádou z námitek účastníků řízení uvedených v rozkladech, potvrdil napadené rozhodnutí Úřadu.

První řízení před správními soudy

7. Proti prvnímu rozhodnutí o rozkladech podali účastníci řízení včas ke Krajskému soudu v Brně (dále též „**krajský soud**“) žaloby, o kterých krajský soud rozhodl rozsudkem č. j. 62 Ca 40/2008-197 ze dne 2. 12. 2009 (dále též „**první rozsudek krajského soudu**“). Tímto rozsudkem krajského soudu bylo první rozhodnutí o rozkladech zrušeno a věc byla vrácena předsedovi Úřadu k dalšímu řízení.
8. Úřad proti uvedenému rozsudku krajského soudu brojil kasační stížností u Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost však byla usnesením Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 37/2010-279 ze dne 9. 2. 2011, které bylo Úřadu doručeno dne 28. 2. 2011, pro opožděnost odmítnuta.
9. Krajský soud v rozsudku ze dne 2. 12. 2009 aproboval závěry Úřadu (a jeho předsedy) ohledně vymezení relevantního trhu a ohledně tržních podílů účastníků řízení. Krajský soud rovněž konstatoval, že z jednání účastníků řízení na schůzce konané dne 13. 12. 2006 v Jevišovicích je jasně patrné, že tito uzavřeli neplatnou a zakázanou dohodu dle § 3 odst. 1 zákona, přičemž není možné uvažovat o aplikaci výjimky podle § 1 odst. 8, resp. § 6 odst. 1 písm. a) zákona. Krajský soud vzal za prokázané, že účastníci řízení, s výjimkou ZD PETŘÍN, uzavřeli zakázanou kartelovou dohodu s cílem dosáhnout ceny 20,- Kč za 1 kg živé váhy jatečných kuřat od 1. 1. 2007 zejména u odběratele Kostelecké uzeniny, přičemž dne 14. 12. 2006 postupovali dohodnutým způsobem. Krajský soud dospěl k závěru, že ZD PETŘÍN nebyla prokázána účast na kartelu „zejména“ ve vztahu k odběrateli Kostelecké uzeniny, ani následný postup v souladu s kartelovou dohodou. Výrok I. napadeného rozhodnutí proto, ve vztahu k ZD PETŘÍN, neměl oporu ve správním spisu, a krajský soud z tohoto důvodu napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc předsedovi Úřadu k dalšímu řízení. Krajský soud předsedovi Úřadu uložil, aby se znovu zabýval realizační fází účastníkům řízení vytýkaného jednání a v rámci této realizační fáze

zejména vyjasnil otázku, který z účastníků řízení a kdy konkrétně protisoutěžní dohodu realizoval a do jaké míry se na realizační fázi dohody podílel účastník řízení ZD PETŘÍN.

Druhé rozhodnutí o rozkladech

10. Předseda Úřadu se v dalším řízení opětovně zabýval námitkami účastníků řízení uvedenými v jejich rozkladech, přičemž se řídil závazným právním názorem vysloveným v prvním rozsudku krajského soudu. Rozhodnutím č. j. R138,147-152/2007/HS-3525/2011/310/KPo ze dne 23. 5. 2011 (dále též „**druhé rozhodnutí o rozkladech**“) předseda Úřadu napadené rozhodnutí částečně změnil ve smyslu § 90 odst. 5 a § 152 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**správní řád**“).
11. Předseda Úřadu, v souladu se závěry uvedenými v prvním rozsudku krajského soudu, opětovně potvrdil správnost závěrů Úřadu ohledně věcného i geografického vymezení relevantního trhu a tržních podílů účastníků řízení. Předseda Úřadu rovněž konstatoval, že ve správním řízení bylo jednoznačně prokázáno, že účastníci řízení (včetně ZD PETŘÍN) projeví svou společnou vůli ohledně svého tržního chování – dosáhnout u svých odběratelů zvýšení ceny, za kterou tito producenti prodávají jatečná kuřata, aby tato cena přinejmenším pokryla výrobní náklady producentů, a uzavřeli tak zakázanou a neplatnou dohodu o přímém určení prodejní ceny ve smyslu § 3 odst. 1 zákona. Předseda Úřadu tedy potvrdil závěry napadeného rozhodnutí ohledně uzavření kartelové dohody účastníky řízení, avšak bez zdůraznění konkrétního odběratele, vůči němuž měl směřovat jejich společný postup.
12. Ve vztahu k účastníku řízení ZD PETŘÍN bylo dále konstatováno, že ve správním řízení byla sice prokázána jeho účast na jednání v Jevišovicích dne 13. 12. 2006, kdy došlo k uzavření kartelové dohody, ale již ne na jednání u odběratele Kostelecké uzeniny, dne 14. 12. 2006. Skutečnost, že se ZD PETŘÍN neúčastnil realizační fáze kartelu, jej nezbavuje odpovědnosti za koluzivní jednání, má však význam z hlediska ukládané sankce.
13. Předseda Úřadu potvrdil rovněž zákonnost a správnost pokut uložených účastníkům řízení, s výjimkou pokuty uložené ZD PETŘÍN. Vzhledem k tomu, že všem účastníkům řízení, včetně ZD PETŘÍN, bylo prokázáno úmyslné porušení zákona, přičemž tato skutečnost byla u všech účastníků, s výjimkou ZD PETŘÍN, hodnocena jako přitěžující okolnost již v řízení na prvním stupni, a jako taková byla promítnuta do výše uložených pokut, dospěl předseda Úřadu k závěru, že je třeba tuto skutečnost zohlednit i v případě ZD PETŘÍN a základní částku pokuty (2 % z čistého obrátu dosaženého z chovu kuřat v roce 2006) zvýšit o 20 %. Současně však předseda Úřadu vzal v úvahu coby polehčující okolnost to, že se ZD PETŘÍN neúčastnil realizační fáze kartelu, a na základě této skutečnosti pokutu přiměřeně snížil o 30 %. Výrokem III. druhého rozhodnutí o rozkladech proto účastníku řízení ZD PETŘÍN byla podle § 22 odst. 2 zákona za porušení § 3 odst. 1 zákona uložena pokuta ve výši 619.000,- Kč.

Druhé řízení před správními soudy

14. Proti druhému rozhodnutí o rozkladech podali účastníci řízení včas ke krajskému soudu žaloby, o kterých tento soud rozhodl rozsudkem č. j. 62 Af 37/2011-149 ze dne 25. 10. 2012 (dále též „**druhý rozsudek krajského soudu**“) tak, že druhé rozhodnutí o rozkladech

ve výrokové části III. zrušil a v této části vrátil věc předsedovi Úřadu k dalšímu řízení, zatímco ve zbytku žaloby zamítl.

15. Krajský soud opětovně potvrdil závěry Úřadu o tom, že se účastníci řízení dopustili porušení zákona tím, že uzavřeli a, s výjimkou ZD PETŘÍN, následně realizovali zakázanou a neplatnou dohodu o přímém určení cen.
16. Krajský soud však současně dovodil nezákonnost výroku III. druhého rozhodnutí o rozkladech, jímž byly účastníkům řízení uloženy pokuty podle § 22 odst. 2 zákona. Krajský soud zdůraznil, že: *„základním východiskem při kalkulaci výše pokuty jednotlivým žalobcům byly obraty za poslední známé ukončené účetní období před spácháním deliktu, resp. před zahájením správního řízení ve věci, tj. za účetní období roku 2005, resp. 2006“* (str. 29 druhého rozsudku krajského soudu). Podle krajského soudu byl takový postup nesprávný a v rozporu s rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu. Citované ustanovení bylo třeba vykládat tak, že: *„slova ‚za poslední ukončené účetní období‘ je třeba vztáhnout k době rozhodování o uložení pokuty, což znamená, že je třeba při ukládání pokuty přihlížet k čistému obratu dosaženému za poslední ukončené účetní období soutěžitele před uložení pokuty, tedy před vydáním rozhodnutí o uložení pokuty. To platí jak pro prvostupňový správní orgán, tak pro správní orgán rozhodující o rozkladu účastníka řízení proti prvostupňovému rozhodnutí, pokud rozhoduje v době, pro níž je rozhodující jiné období ve smyslu výše uvedeném“* (str. 30 druhého rozsudku krajského soudu). Podle druhého rozsudku krajského soudu bylo rozhodným obdobím, z něhož byl podáván čistý obrat žalobců jako základní kritérium, od něhož se měly odvíjet úvahy ohledně konkrétní výše pokuty, poslední ukončené účetní období před vydáním druhého rozhodnutí o rozkladech (str. 31 uvedeného rozsudku).
17. Proti druhému rozsudku krajského soudu podali účastníci řízení i Úřad včas kasační stížnosti, které byly rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 80/2012 - 189 ze dne 12. 12. 2014 zamítnuty. Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že je třeba se nejprve zabývat tím, které účetní období je rozhodné z hlediska zákonného limitu pro stanovení sankce, v jehož rámci pak Úřad dle správního uvážení rozhoduje o její konkrétní výši. Teprve poté lze určit, která varianta horní hranice výše pokuty (tj. fixní či procentuelní) je pro žalobce výhodnější, a následně, zda v tomto intervalu uložená pokuta zohledňuje všechna kritéria uvedená v § 22 odst. 2 *in fine* zákona, včetně rizika likvidačních dopadů na hospodaření daného soutěžitele (str. 15 rozsudku Nejvyššího správního soudu). Nejvyšší správní soud s odkazem na usnesení svého rozšířeného senátu č. j. 7 Afs 57/2011 ze dne 24. 6. 2014, uvedl, že: *„pojem ‚poslední ukončené účetní období‘ užitý v ustanovení § 22 odst. 2 ZOHS, ve znění účinném do 31. 8. 2009, se při rozhodování o pokutě vztahuje i v řízení o rozkladu k období, které bezprostředně předcházelo době vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“* (str. 16 rozsudku Nejvyššího správního soudu). Nejvyšší správní soud tedy potvrdil, že rozhodným je poslední ukončené účetní období před vydáním rozhodnutí o pokutě, neztotožnil se však s názorem krajského soudu, že by měl předseda Úřadu vycházet z účetního období předcházejícího vydání rozhodnutí o rozkladu. V nynější věci tak rozhodným obdobím pro stanovení 10 % z obratu jako zákonného limitu pokuty bylo účetní období před vydáním napadeného rozhodnutí, tedy období roku 2006, z něhož Úřad v napadeném rozhodnutí fakticky vycházel.

18. Po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu zůstaly v právní moci výroky I. a II. druhého rozhodnutí o rozkladech, zatímco jeho výrok III. byl zrušen a předsedovi Úřadu bylo uloženo, aby opětovně rozhodl o sankcích účastníků řízení za jejich protiprávní jednání ve smyslu § 3 odst. 1 zákona.

II. Rozklady

19. Účastníci řízení AGRO JEVIŠOVICE, ZD PETŘÍN, ZD ROŠTÝN, ZEVA CHLÍSTOVICE, SUŠÁRNA POHOŘELICE, AGROPRODUCT a KARLOV podali proti napadenému rozhodnutí včas rozklady, v nichž uplatnili níže uvedené námitky. Účastníci řízení brojili proti napadenému rozhodnutí v celém rozsahu. Vzhledem k tomu, že předmětem tohoto rozhodnutí je již toliko uložení sankce za správní delikt, nepovažují za nutné ani účelné podrobně rekapitulovat námitky směřující proti závěrům o vině účastníků řízení.

Rozklad ZD ROŠTÝN

20. Účastník řízení ZD ROŠTÝN tvrdí, že cílem schůzky v Jevišovicích dne 13. 12. 2006 a následujícího postupu bylo upozornit na neutěšený stav chovu brojlerových kuřat, přičemž v této souvislosti vzniklo nevhodně koncipované prohlášení, které ovšem nikoho k ničemu nezavazovalo.
21. Účastník dále uvádí, že prohlášení učiněné v Jevišovicích dne 13. 12. 2006 nemělo pro jednotlivé producenty prakticky žádný přínos a každá z firem postupovala v dalším chovu brojlerových kuřat samostatně dle vlastního rozhodnutí tak, že někteří chovatelé výrobu omezili, zatímco jiní ji i přes špatné ekonomické výsledky prozatím zachovali.
22. Účastník řízení se dále domnívá, že k postupnému zvýšení výkupních cen by došlo i bez uvedeného prohlášení, protože v uplynulém období již řada subjektů z ekonomických důvodů výrobu omezila nebo zastavila. Dále se v důsledku uklidnění situace okolo ptačí chřipky výrazně snížil dovoz drůbeže. Účastník posléze uzavírá, že výše uvedené mělo na trhu mimo jiné za následek převahu poptávky nad nabídkou, což je rozhodující faktor pro růst výkupních cen.

Petit rozkladu

23. Ze všech výše uvedených důvodů účastník řízení navrhuje, aby předseda Úřadu napadené rozhodnutí přehodnotil.

Rozklad ZEVA CHLÍSTOVICE

24. Účastník řízení konstatuje, že setkání v Jevišovicích dne 13. 12. 2006 se zúčastnil na základě telefonického oslovení zástupcem SUŠÁRNY POHOŘELICE s tím, že obsahem setkání měla být diskuse o aktuálních problémech chovatelů drůbeže, a dodává, že nic dalšího mu o obsahu ani účastnících připravované schůzky známo nebylo, zejména pak ne to, že byla svolána v návaznosti na neúspěšné jednání AGRO JEVIŠOVICE o zvýšení ceny u odběratele Kostelecké uzeniny.
25. Účastník řízení uvádí, že v průběhu správního řízení s Úřadem spolupracoval, veškeré požadované materiály předkládal včas. Účastník řízení se domnívá, že jeho role ve vztahu k celému případu byla pasivní, porušil zákon nedbalostně a že jeho účast na

protisoutěžním jednání byla omezena i s ohledem na jeho minimální podíl na trhu (0,3 %) a příslušnost ke skupině Agrofert.

26. Účastník řízení v rozkladu zmiňuje, že ceny čerstvých či mražených kuřat se od ledna 2007 začaly postupně zvyšovat a v květnu 2007 činily průměrně 52 Kč. Účastník řízení namítá, že vzhledem k tomu, že stoupaly i ceny kuřat mražených, je zřejmé, že chování účastníků nemělo na ceny jatečných kuřat vliv, a dodává, že k oživení ceny živých jatečných kuřat došlo i z důvodů snížení stavu brojlerů (cca 34 %), nedostatku drůbeže v Evropě, nedostatku násadových vajec i jednodenních kuřat. Účastník řízení tedy tvrdí, že dopady na soutěž a spotřebitele byly problematické a prakticky nebyly prokázány, neboť současně se uplatnily i jiné objektivní vlivy.
27. Případný dopad na spotřebitele považuje účastník řízení za bezvýznamný z důvodu jeho nezpůsobilosti vynutit si cokoli na subjektu ze stejného podnikatelského uskupení (Kostelecké uzeniny).
28. Pokud jde o stanovení sankce, účastník řízení považuje za dostatečné samotné projednání věci před Úřadem, přičemž výši uložené pokuty považuje ve finanční situaci, ve které se nachází, za příliš vysokou. Přestože bylo jeho jednání posouzeno jako delikt s vysokou nebezpečností, domnívá se, že v kontextu všech událostí by mohl být hodnocen jako výjimečný, a pokud by pokuta byla vůbec uložena, tak pouze v symbolické výši a s ohledem na ohrožení životaschopnosti účastníka řízení.
29. Účastník řízení má za to, že měl Úřad více přihlédnout k tomu, že délka trvání protiprávního stavu byla velmi krátká a že hrozba, která byla obsažena v předmětném prohlášení, prakticky nemohla být naplněna. Účastník řízení dále namítá, že v průběhu správního řízení nebyl prokázán jeho úmysl soutěžní pravidla porušit, případně je obcházet, neboť tato pravidla ani řádně neznal. Jednání, jež je mu správním orgánem prvního stupně vytýkáno, považuje za nedbalostní.

Petit rozkladu

30. Účastník řízení navrhuje, aby v rámci řízení o rozkladu bylo od uložení pokuty upuštěno, případně, aby byla uložena pouze v symbolické výši.

Rozklad SUŠÁRNA POHOŘELICE

31. Účastník řízení zejména namítá, že výše uložené pokuty podle § 22 odst. 2 zákona je zcela nepřiměřená. Správní orgán prvního stupně měl pochybit tím, že nepřihlédl k závažnosti, k případnému opakování a délce trvání porušování zákona.
32. Účastník řízení tvrdí, že případ nebyl závažný, šlo o jednorázovou obranu méně jak 10 % výrobců jatečných kuřat za situace, kdy již více jak tři čtvrtě roku byli ve ztrátě a jejich prodejní ceny byly nižší než výrobní náklady. Z hlediska účastníka řízení šlo v podstatě „o dovolenou nutnou obranu“.
33. Účastník řízení namítá, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí není seznatelné, na základě kterých skutkových zjištění dospěl prvostupňový orgán k závěru, že porušení zákona trvalo téměř rok, a při určení výše pokuty tedy použil koeficient $k=1$.
34. Rovněž délka trvání porušování zákona nemohla být podle názoru účastníka řízení delší než 1 den, tj. od vzniku Prohlášení dne 13. 12. 2006 do schůzky s odběratelem Kostelecké

uzeniny dne 14. 12. 2006, kdy Kostelecké uzeniny jednoznačně o tomto Prohlášení jako celku či jeho jednotlivých bodech odmítly vést jakoukoliv diskuzi.

35. Další pochybení prvostupňového orgánu spatřuje účastník řízení v tom, že nepřihlédl při uložení pokuty ke skutečnosti, že v důsledku nízkých výkupních cen živých jatečných kuřat utrpěla SUŠÁRNA POHOŘELICE v roce 2006 a počátkem roku 2007 poměrně značnou ztrátu.

Petit rozkladu

36. Účastník řízení navrhuje, aby předseda Úřadu napadené rozhodnutí v celém rozsahu zrušil a řízení v této věci zastavil.

Rozklad AGROPRODUCT

37. Účastník řízení zejména považuje zvolený způsob výpočtu pokuty dle čistého obratu ve svém důsledku za příliš tvrdý postih, a to zejména z důvodu malého finančního přínosu dohody a vzhledem ke skutečnosti, že Úřad, přestože si byl vědom záporných výsledků hospodaření v oblasti produkce drůbeže nejméně ve druhé polovině roku 2006, vycházel při stanovení sankce z čistého obratu AGROPRODUCT za rok 2006.
38. Účastník řízení považuje uloženou pokutu za nepřiměřeně vysokou (a v podstatě likvidační), a to zejména s ohledem na závažnost svého údajného provinění i své finanční možnosti. Účastník řízení má za to, že s ohledem na skutečnosti a okolnosti uvedené v rozkladu a na skutečné důsledky jednání účastníků, by bylo na místě uložení pokuty spíše symbolické výše s preventivním účinkem vůči účastníkům.

Petit rozkladu

39. Účastník řízení navrhuje, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno.

Rozklad AGRO JEVIŠOVICE a KARLOV

40. Účastníci řízení namítají, že k narušení soutěže na relevantním trhu došlo již dříve postupem odběratelů, kteří „diktuji“ výkupní ceny, jež nepokrývají ani výrobní náklady. Jednání účastníků související s prohlášením ze dne 13. 12. 2006 bylo nutnou reakcí na postup odběratelů, která byla navíc zcela přiměřená hrozící újmě (ekonomické likvidaci chovatelů kuřat).
41. Úřad podle účastníků řízení neprokázal, že by jejich prohlášení mělo reálný dopad na situaci na trhu, neboť ke zvýšení prodejní ceny jatečných kuřat mohlo dojít (a dle účastníků řízení také došlo) z jiných důvodů, což ostatně, podle mínění účastníků řízení, připustil i správní orgán prvního stupně.
42. Účastníci řízení namítají, že prvostupňový orgán při stanovení sankce nezohlednil všechny relevantní skutečnosti. Pokud jde o subjektivní stránku protisoutěžního jednání, účastníci především uvádí, že dle jejich názoru nelze v souladu s platnou právní úpravou a s právní teorií v případě právnických osob posuzovat subjektivní stránku jejich jednání, tj. zda se dopustily jednání úmyslně nebo z nedbalosti. Účastníci řízení tak považují za nepřijatelné a nemožné, aby Úřad při stanovení výše pokuty k této okolnosti jakkoliv přihlížel.

43. Nad to Úřadu vytýkají, že pokud již k subjektivní stránce deliktu přihlížel, postupoval nesprávně, pokud v rozhodnutí konstatoval, že jednání účastníků mělo charakter úmyslu přímého, přičemž uvedl, že si účastníci museli být vědomi toho, že jimi uzavřená cenová dohoda hospodářskou soutěž naruší, a byli s takovou skutečností srozuměni. Volní složka zavinění v podobě srozumění je přitom charakteristická pro úmysl nepřímý a nikoliv přímý. Kromě právě uvedeného účastníci řízení rovněž zdůrazňují, že účelem schůzky v Jevišovicích a vydání prohlášení bylo toliko poukázat na neúnosnou situaci na trhu; narušení hospodářské soutěže se tedy mohli dopustit jedině z nedbalosti, nikoliv úmyslně.
44. Z hlediska délky trvání deliktu (pouhých několik dní) se přitom účastníkům řízení jeví nepřiměřeným posuzovat jej shodně jako delikt trvající až jeden rok. V tomto ohledu účastníci odkazují i na Pokyny pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1/2003 (2006/C 210/02) vydané Evropskou komisí, která rozlišuje i trvání případného deliktu do 6 měsíců. Pochybení prvostupňového orgánu spatřují účastníci řízení v tom, že v daném případě měl při stanovení výše pokuty zohlednit velmi krátké trvání údajného deliktu a z toho vyplývající omezený dopad tohoto jednání na trh.
45. Účastníci řízení dále uvádí, že v napadeném rozhodnutí uvedené obdobné případy (bod 125) nepovažují za srovnatelné s nynější věcí. Naopak za přílehavější považují srovnání s věcí, o níž bylo rozhodnuto rozhodnutím Úřadu sp. zn. S25/99 ze dne 16. 4. 1999 [resp. rozhodnutím předsedy Úřadu sp. zn. R10/99 ze dne 29. 6. 1999 (dále též „**Rozhodnutí 1999**“)]. V tomto rozhodnutí bylo konstatováno porušení zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, zpracovateli drůbeže, kteří jednali ve vzájemné shodě při sjednávání cen za dodávky chlazených a mražených kuřat obchodním řetězcům. Za toto jednání jim byly uloženy pokutu ve výši 20.000,- Kč.
46. Úřad při určení výše pokuty v Rozhodnutí 1999 vycházel z obdobných kritérií jako v napadeném rozhodnutí. Účastníci řízení přitom zdůrazňují, že jejich podíl na relevantním trhu, který dle jejich mínění činí méně než 10 %, je mnohem nižší než v Rozhodnutí 1999 uváděný podíl 30 %. Napadené rozhodnutí tedy porušuje zásadu nediskriminace, neboť výše pokut je zcela zjevně neporovnatelná s pokutami uloženými v obdobném případě v Rozhodnutí 1999.
47. Účastníci řízení se domnívají, že vzhledem k minimální délce trvání deliktu, jeho minimálnímu dopadu na soutěž, jakož i tomu, že z okolností případu je patrné, že nešlo o úmysl narušit soutěž na trhu, nýbrž pouze o obraný krok, by bylo dostatečné uložení pouze symbolické pokuty.

Petit rozkladu

48. Na základě všech výše uvedených skutečností navrhují účastníci řízení, aby předseda Úřadu napadené rozhodnutí zrušil a správní řízení zastavil.

Rozklad ZD PETŘÍN

49. Účastník řízení v rozkladu neuvedl podrobné námitky proti postupu Úřadu při stanovení sankce, ale zdůraznil zejména to, že jednání s odběratelem Kostecké uzeniny následujícího dne po schůzce v Jevišovicích se jeho zástupce neúčastnil.

50. Účastník řízení je přesvědčen, že jím nebyly učiněny žádné kroky, z nichž by mohlo být usuzováno, že ZD PETŘÍN uzavřelo a plnilo zakázanou dohodu o přímém určení prodejní ceny, která by vedla k narušení hospodářské soutěže na trhu živých jatečných kuřat.

Petit rozkladu

51. Účastník řízení navrhuje, aby předseda Úřadu rozhodl o zrušení rozhodnutí v celém jeho rozsahu a řízení zastavil.

III. Doplnění podkladů rozhodnutí

52. Po zrušení druhého rozhodnutí o rozkladech v rozsahu jeho výroku III. a po skončení řízení před správními soudy bylo před pokračováním ve správním řízení nezbytné doplnit spisový materiál o údaje o aktuální ekonomické situaci účastníků řízení.
53. V této souvislosti byly od účastníků vyžádány potřebné informace a dokumenty. Účastník řízení KARLOV Úřadu k jeho žádosti dne 13. 2. 2015 sdělil, že v roce 2012 dosáhl čistého obratu ve výši 73.817.000,- Kč, v roce 2013 dosáhl čistého obratu ve výši 44.774.000,- Kč a v roce 2014 dosáhl čistého obratu ve výši 23.210.086,- Kč. Účastník řízení KARLOV Úřadu dále předložil rozvahy a výkazy zisku a ztráty za účetní období let 2012, 2013 a 2014 (viz č. l. 1412 – 1422 správního spisu). Účastník řízení připojil i krátké vyjádření k věci, v němž uvedl, že si v rámci svého podnikání v posledních letech nevede příliš dobře. V roce 2013 ukončil chov brojlerů, snížil základní kapitál o 50 %, přičemž došlo též k rozdělení jeho podniku (a vzniku nové společnosti), část zaměstnanců byla propuštěna. Účastník řízení se domnívá, že uložení pokuty Úřadem by pro něj mohlo být likvidační.
54. Účastník řízení ZD ROŠTÝN k žádosti Úřadu ve dnech 16. a 26. 2. 2015 sdělil, že v roce 2013 dosáhl čistého obratu ve výši 184.750.922,- Kč a v roce 2014 dosáhl čistého obratu ve výši 196.088.295,- Kč, přičemž současně předložil rozvahy a výkazy zisku a ztráty za účetní období let 2013 a 2014 (viz č. l. 1425 – 1428 a 1481 – 1484 správního spisu).
55. Účastník řízení ZEVA CHLÍSTOVICE k žádosti Úřadu dne 16. 2. 2015 sdělil, že v roce 2012 dosáhl čistého obratu ve výši 55.239.000,- Kč, v roce 2013 dosáhl čistého obratu ve výši 59.944.000,- Kč a v roce 2014 dosáhl čistého obratu ve výši 54.275.000,- Kč. Účastník řízení Úřadu předložil též rozvahy a výkazy zisku a ztráty za účetní období let 2012, 2013 a 2014 (viz č. l. 1430 – 1442 správního spisu). Účastník řízení označil v době poskytnutí těchto informací Úřadu údaj o výši čistého obratu za rok 2014, rozvahu a výkaz zisku a ztráty za totéž období jako obchodní tajemství. Z obchodního rejstříku však bylo zjištěno, že dne 6. 8. 2015 byly do sbírky listin založeny výroční zpráva, účetní závěrka a zpráva auditora účastníka řízení za rok 2014 obsahující i tyto údaje, které se tak staly veřejně dostupnými.
56. Účastník řízení AGRO JEVIŠOVICE Úřadu k jeho žádosti dne 16. 2. 2015 sdělil, že v období od 1. 9. 2011 do 31. 8. 2012 dosáhl čistého obratu ve výši 287.065.000,- Kč, v období 1. 9. 2012 do 31. 12. 2012 dosáhl čistého obratu ve výši 119.785.000,- Kč, v roce 2013 dosáhl čistého obratu ve výši 384.564.000,- Kč, v roce 2014 dosáhl čistého obratu ve výši 416.142.000,- Kč. Účastník řízení Úřadu dále předložil rozvahu a výkaz zisku a ztráty sestavené k 31. 8. 2012, rozvahu a výkaz zisku a ztráty sestavené k 31. 12. 2012, rozvahy

a výkazy zisku a ztráty za roky 2013 a 2014 (viz č. l. 1443-1449 a 1443A – 1449A správního spisu). Účastník řízení označil v době poskytnutí těchto informací Úřadu údaj o výši čistého obrátu za rok 2014, rozvahu a výkaz zisku a ztráty za totéž období jako obchodní tajemství. Z obchodního rejstříku však bylo zjištěno, že dne 7. 5. 2015 byla do sbírky listin založena výroční zpráva účastníka řízení za rok 2014 obsahující i tyto údaje, které se tak staly veřejně dostupnými.

57. Účastník řízení ZD PETŘÍN k žádosti Úřadu ve dnech 24. 2. a 6. 3. 2015 sdělil, že v roce 2012 dosáhl čistého obrátu ve výši 322.213.041,- Kč, v roce 2013 dosáhl čistého obrátu ve výši 353.308.957,- Kč, přičemž předložil rozvahy a výkazy zisku a ztráty za roky 2012, 2013 a 2014 (viz č. l. 1462-1477 a 1506-1512 správního spisu).
58. Účastník řízení AGROPRODUCT Úřadu k jeho žádosti dne 3. 3. 2015 předložil rozvahy a výkazy zisku a ztráty za roky 2012, 2013 a 2014 (viz č. l. 1486-1495 správního spisu). Současně se k věci vyjádřil tak, že v letech 2012 až 2014 vyráběl za obtížných podmínek, což ostatně vyplývá i z předložených dokumentů. Navrhl, aby Úřad upustil od uložení pokuty, a to i z toho důvodu, že od spáchání předmětného deliktu již uplynula značná doba.
59. Účastník řízení SUŠÁRNA POHOŘELICE Úřadu k jeho žádosti dne 3. 3. 2015 předložil rozvahy a výkazy zisku a ztráty za roky 2012, 2013 a 2014 (viz č. l. 1496-1505 správního spisu). Účastník řízení rovněž uvedl, že při ukládání pokuty by měl Úřad vzít v úvahu jeho aktuální hospodářskou situaci, přičemž rovněž zdůraznil, že od spáchání deliktu uplynulo již více než osm let, že závažnost daného deliktu je značně snížena, a že je pro něj dostatečným potrestáním již samotné vedení správního řízení a hrozba uložení pokuty.

IV. Seznámení účastníků řízení s novými podklady pro vydání rozhodnutí

60. V souladu s § 36 odst. 3 ve spojení s § 93 odst. 1 správního řádu byli účastníci řízení vyrozuměni o tom, že mají právo seznámit se před vydáním rozhodnutí s podklady pro jeho vydání a vyjádřit se k nim. Účastník řízení ZD ROŠTÝN uvedené možnosti využil dne 27. 5. 2015 prostřednictvím člena statutárního orgánu. Účastníci řízení AGRO JEVIŠOVICE, ZEVA CHLÍSTOVICE, AGROPRODUCT a SUŠÁRNA POHOŘELICE svého práva seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí využili dne 28. 5. 2015 prostřednictvím svých zmocněných zástupců.

V. Vyjádření účastníků řízení po seznámení se s podklady rozhodnutí

61. Účastník řízení ZD ROŠTÝN se dne 27. 5. 2015 prostřednictvím člena svého statutárního orgánu k věci vyjádřil ústně do protokolu (viz. č. l. 1538-1540 správního spisu).
62. Účastník řízení ZD ROŠTÝN ve svém vyjádření zrekapituloval dosavadní průběh řízení ve věci a uvedl, že z důvodu stále se zhoršujících hospodářských výsledků ukončil chov brojlerových kuřat v roce 2008 a nadále se soustředil na ekonomicky výhodnější pěstování tržních plodin. Hospodářské výsledky ZD ROŠTÝN v posledních třech letech jsou mimo jiné výsledkem této změny. Lze konstatovat, že tzv. dohoda účastníků z roku 2006 neměla na chov brojlerových kuřat pozitivní vliv. Účastník řízení tedy žádá o zvažování výše pokuty s ohledem na uvedené skutečnosti.

63. Účastníci řízení AGRO JEVIŠOVICE a ZEVA CHLÍSTOVICE předložili Úřadu dne 15. 6. 2015 svá písemná vyjádření.
64. Oba účastníci shodně namítají prekluzi práva předsedy Úřadu uložit za uzavření a následné plnění kartelové dohody pokutu. Podle § 22 odst. 5 zákona lze pokutu za porušení § 3 odst. 1 zákona uložit nejpozději do 3 let ode dne, kdy se Úřad o porušení dozvěděl, nejpozději však do 10 let ode dne, kdy k porušení zákazu nebo nesplnění povinnosti došlo. Počátek běhu lhůty připadá na den, kdy se do dispoziční sféry Úřadu dostala informace o možném porušení zákona, tedy patrně den, kdy Úřad obdržel podnět, na jehož základě se danou věcí začal zabývat (datum jeho doručení Úřadu není v napadeném rozhodnutí uvedeno), nejpozději však den 19. 12. 2006, kdy bylo v rámci šetření podnětu uskutečněno ústní jednání s některými účastníky schůzky v Jevišovicích. Účastníci řízení zpochybňují stavení výše uvedené lhůty po dobu všech v dané věci proběhnuvších soudních řízení. Jsou bytostně přesvědčeni, že stavení lhůt pro zánik odpovědnosti po dobu soudního řízení podle § 41 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), se uplatní pouze u řízení, v nichž byly splněny podmínky řízení, a soud mohl rozhodnout meritorně. Odlišný výklad citovaného ustanovení by vedl k absurdním důsledkům, neboť by umožňoval stavení lhůty i v případech podání kasační stížnosti zjevně neoprávněnou osobou, případně po uplynutí lhůty pro její podání, a to toliko s cílem dosáhnout prodloužení lhůty pro uložení sankce. Účastníci zdůrazňují, že kasační stížnost Úřadu proti prvnímu rozsudku krajského soudu byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta, protože Úřad podal v zákonné lhůtě pouze blanketní kasační stížnosti, kterou v dodatečné lhůtě poskytnuté soudem nedoplnil, ačkoliv, jak uvedl Nejvyšší správní soud v odůvodnění předmětného usnesení, disponuje dostatečným personálním aparátem právních profesionálů, na její doplnění měl fakticky více než dva měsíce a neuvedl žádné důvody, které by odůvodňovaly její doplnění po uplynutí dodatečné lhůty. Účastníci rovněž poukazují na skutečnost, že usnesení o odmítnutí kasační stížnosti nezakládá překážku věci rozhodnuté. Účastníci řízení dále připomínají, že podle nálezu Ústavního soudu ve věci sp. zn. II. ÚS 182/01 ze dne 24. 6. 2003, dochází v případě občanskoprávního nároku ke stavení promlčecí lhůty v důsledku vadného návrhu na zahájení soudního řízení toliko v případě, kdy jsou vady návrhu návrhovatelem odstraněny ve stanovené lhůtě (§ 112 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník). Podle účastníků řízení tedy tříletá subjektivní lhůta pro uložení sankce počala běžet nejpozději dne 19. 12. 2006, přičemž k jejímu stavení došlo v době od 11. 6. 2008 do 12. 12. 2009 (první řízení před krajským soudem od doručení první žaloby soudu do právní moci jeho rozsudku), pročež k jejímu uplynutí došlo dne 19. 6. 2011. Vzhledem k uplynutí uvedené lhůty již v této věci nelze účastníkům řízení uložit pokut. Účastníci řízení proto navrhuji zastavení řízení.
65. Účastníci řízení dále namítají, že uložení pokuty v tomto případě nenaplnuje svůj účel, neboť od spáchání deliktu uplynulo již více než 8 let. Účastníci připomínají, že podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 554/04 ze dne 31. 3. 2005 doba mezi trestným jednáním a vynesením konečného rozhodnutí má bezprostřední vliv na účel trestu, přičemž se zvětšujícím se časovým odstupem od spáchání trestných činů se oslabuje jak prvek individuální, tak i generální prevence. Účastníci připomínají, že v posledních osmi letech zákon neporušili, a domnívají se, že případné uložení sankce by postrádalo legitimní cíl v podobě ochrany veřejného zájmu (nenarušení hospodářské soutěže).

66. Přestože se účastníci z výše uvedených důvodů domnívají, že Úřad, resp. jeho předseda již není oprávněn jim v této věci uložit pokuty, z důvodu procesní opatrnosti uplatňují i námitky týkající se výše pokut. Poukazují na nepřiměřenou délku správního řízení, v níž spatřují porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „**Úmluva**“) a domáhají se toho, aby předseda Úřadu kompenzoval nepřiměřenou délku správního řízení snížením případných pokut, kterýžto postup je podle jejich názoru v souladu s judikaturou Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva.
67. Účastníci rovněž připomínají zákonná kritéria pro stanovení výše pokuty. Podle § 22 odst. 2 zákona v rozhodném znění Úřad při rozhodování o výši pokuty přihlédne zejména k závažnosti, případnému opakování a délce trvání porušování zákona. Účastníci podotýkají, že s ohledem na návrh rozkladové komise, aby byly účastníkům řízení uloženy pokuty v obdobné výši jako v případě druhého rozhodnutí o rozkladech, polemizují i se závěry uvedenými v tomto rozhodnutí, které považují za chybné.
68. Závažnost deliktu se odvíjí zejména od jeho dopadu na relevantní trh. Podle účastníků je třeba při stanovení výše pokuty vzít v úvahu dosavadní praxi Úřadu. Účastníci citují z rozhodnutí předsedy Úřadu sp. zn. R11-16/2000 (ve vyjádření účastníků nesprávně označeno jako R11-16/2002) ze dne 21. 9. 2001, z něhož dovozují, že je-li snaha soutěžitelů dosáhnout zvýšení cen jejich zboží přirozenou podnikatelskou reakcí na změnu tržních podmínek, nelze ji považovat za porušení zákona. Vzhledem k tomu, že odkazované rozhodnutí se týkalo situace téměř identické s nynější věcí, účastníci jsou přesvědčeni, že by měl předseda Úřadu v souladu s dosavadní praxí upustit od uložení pokuty. Účastníci poukazují rovněž na rozhodnutí předsedy Úřadu sp. zn. R8-17/2004 ze dne 16. 11. 2005, v němž byla pozornost upřena k otázce, zda proklamace, že soutěžitelé nadále nebudou požadovat ceny za své zboží pod vlastními výrobními náklady, je zakázanou dohodou. Předseda Úřadu v dané věci dospěl k závěru, že předmětná dohoda nebyla způsobila jakkoli ovlivnit situaci na trhu, přičemž zdůraznil, že snaha prodat své zboží za cenu pokrývající náklady a přinášející přiměřený zisk je zcela racionální a vyplývá ze samé podstaty podnikání. V dané věci bylo jednání účastníků řízení adekvátní reakcí na tlak odběratelů s vysokou kupní silou. Účastníci řízení uvádí, že i v nynější věci bylo v napadeném rozhodnutí konstatováno, že trh s jatečnými kuřaty byl počátkem roku 2006 ovlivněn výskytem ptačí chřipky a obavami spotřebitelů z konzumace drůbežního masa, což vedlo ke snížení cen, které proto nepostačovaly na pokrytí nákladů spojených s chovem brojlerů. Současně došlo v roce 2006 ke zvýšení cen krmných směsí i dalších nákladů na chov drůbeže. Vzhledem k tomu, že požadavek účastníků řízení na zvýšení cen byl motivován nepříznivou situací na trhu jatečné drůbeže, a s ohledem na výše citovaná starší rozhodnutí Úřadu, jsou účastníci přesvědčeni o nemožnosti uložení sankcí.
69. Účastníci rovněž zpochybňují dopad protiprávního jednání účastníků řízení na trh, přičemž připomínají, že i v napadeném rozhodnutí bylo uvedeno, že ke zvýšení ceny brojlerů by pravděpodobně došlo tak jak tak, a to na základě řady jiných skutečností, jako např. růstu poptávky, snižování zásob mražených kuřat nebo menšího objemu nabídky kuřat k porážce. Obdobný závěr byl vysloven i v druhém rozhodnutí i rozkladech. Nad to účastníci uvádí, že k posouzení dopadů kartelové dohody na trh by bylo nutné zjistit, jaká situace by na trhu panovala, kdyby k deliktnímu jednání účastníků řízení nedošlo. Taková analýza však provedena nebyla.

70. Účastníci dále poukazují na rozhodnutí předsedy Úřadu sp. zn. R65/2009 ze dne 19. 10. 2009, v němž byla cenová dohoda z hlediska typové závažnosti vyhodnocena nikoliv jako velmi závažné, nýbrž toliko jako závažné porušení zákona. S odkazem na zásadu legitimního očekávání je předseda Úřadu povinen hodnotit obdobným způsobem typovou závažnost deliktu v nynější věci.
71. Skutkovou podobnost s věcí sp. zn. R65/2009 účastníci spatřují rovněž v marginální výši tržních podílů účastníků. Krajský soud v Brně v dané věci v rozsudku sp. zn. 62 Af 58/2012 ze dne 12. 3. 2013 konstatoval, že pokud podíl účastníků řízení na relevantním trhu nedosáhl ani 1 %, byla schopnost cenové dohody ovlivnit soutěž na daném trhu poměrně nízká, ne-li zcela mizivá. Krajský soud v dané věci využil svého moderačního práva a pokutu uloženou Úřadem snížil na 7.000,- Kč. Podle napadeného rozhodnutí účastníci řízení AGRO JEVIŠOVICE a ZEVA CHLÍSTOVICE dosáhli v roce 2006 na relevantním trhu podílu 6,2 % a 0,3 %. V případě AGRO JEVIŠOVICE nejsou v rozhodnutích Úřadu ani jeho předsedy uvedeny objemy prodeje dotčené dohodou o určení ceny (prodej společnosti Kostelecké uzeniny v roce 2007), pročež jmenovaný účastník řízení považuje tato rozhodnutí za nepřezkoumatelná. I kdyby Úřad při určení dopadů jednání účastníka řízení vycházel z jeho objemu na trhu za rok 2006, byl by dopad na trh zanedbatelný. Účastník ZEVA CHLÍSTOVICE má za to, že v jeho případě jsou objemy prodeje dotčené cenovou dohodou nulové. Oba účastníci se shodují, že se jejich tržní podíly pohybovaly v řádu jednotek procent a méně, což ve spojení se skutečností, že porušení zákona bylo pouze krátkodobé, svědčí o mizivé způsobilosti účastníků prostřednictvím předmětné cenové dohody ovlivnit soutěž na relevantním trhu. Účastníci řízení se proto domnívají, že je namístě upustit od uložení pokuty, případně uložit pouze symbolickou pokutu, jak tomu bylo v rozsudku krajského soudu sp. zn. 62 Af 58/2012.
72. Oba účastníci dále namítají, že jsou součástí stejného soutěžitele jako společnost Kostelecké uzeniny (skupina AGROFERT). Při určení výše pokuty a posouzení, zda nemá na účastníky řízení likvidační účinek, musí předseda Úřadu vycházet z obratu realizovaného účastníkem řízení mimo skupinu AGROFERT, tedy vyloučit tzv. *in-house* dodávky. Účastníci v této souvislosti odkazují na závěry rozsudku Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Af 67/2010 ze dne 15. 12. 2011. Účastníci proto navrhují doplnit dokazování o údaje o objemu vnitropodnikových dodávek.
73. Účastník řízení ZEVA CHLÍSTOVICE zdůrazňuje, že byl součástí stejného soutěžitele jako odběratel Kostelecké uzeniny v době spáchání deliktu (i později), pročež je jeho role ve vztahu k deliktnímu jednání nesrovnatelná s ostatními účastníky řízení. V době, kdy došlo ke spáchání deliktu, navíc účastník brojlery nedodával; první dodávku brojlerů realizoval až 14. 2. 2007. Z předmětného deliktního jednání tedy neměl žádný prospěch. Ostatně i Úřad v napadeném rozhodnutí konstatoval, že přesné vyčíslení zisku účastníků řízení z dohody není možné, neboť někteří z nich v lednu kuřata vůbec neprodávali. Účastník řízení zdůrazňuje, že v dané době uzavřel smlouvy na dodávky brojlerů s jinými odběrateli, nikoliv se společností Kostelecké uzeniny. Z těchto skutečností účastník dovozuje, že jeho účast na schůzce v Jevišovicích neměla protisoutěžní charakter. Shodně tomu bylo i u společnosti PROMT, a. s., s níž však Úřad řízení nezahájil; postup Úřadu tak účastník považuje za diskriminační.

74. Účastník řízení AGRO JEVIŠOVICE uvádí, že z bodu 105 napadeného rozhodnutí, v němž se prvostupňový správní orgán zabýval prospěchem účastníků řízení z kartelové dohody, vyplývá, že by jeho zisk při zvýšení ceny jatečných kuřat o 10 haléřů za 1 kg v lednu 2007 při průměrném měsíčním prodeji oproti prosinci 2006 činil přibližně 130.000,- Kč. Podle účastníka tak lze za přiměřenou považovat pouze takovou pokutu, která nepřesáhne uvedenou částku.
75. Účastník AGRO JEVIŠOVICE rovněž namítá nezákonně provedené dokazování. Úřad mu v napadeném rozhodnutí přisoudil vedoucí a iniciační roli při uzavření kartelové dohody. Z druhé rozsudku krajského soudu je patrné, že závěr o vedoucí roli účastníka řízení je dovozován z výpovědi předsedy představenstva účastníka řízení Ing. Bohumíra Rady, jenž byl vyslechnut jako svědek. Účastník namítá, že člena statutárního orgánu nelze vyslýchat jako svědka, přičemž odkazuje na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 58/2009 ze dne 31. 3. 2010.
76. Účastníci řízení dále poukazují na krizi v daném odvětví, jež byla způsobena tzv. ptačí chřipkou, a domáhají se toho, aby tuto skutečnost předseda Úřadu zohlednil při určení výše případné pokuty coby polehčující okolnost. Účastník ZEVA CHLÍSTOVICE za polehčující okolnost považuje též svou pasivní roli při uzavření kartelové dohody.
77. Účastníci řízení považují za polehčující okolnost také to, že se v daném případě jednalo o neopakované porušení zákona, přičemž odkazují na dřívější praxi Úřadu a zásadu legitimního očekávání.
78. Na základě všech výše uvedených důvodů účastníci navrhují, aby předseda Úřadu správní řízení ve věci uložení pokuty zastavil.

VI. Řízení o rozkladu a přezkum napadeného rozhodnutí

79. Podle § 89 odst. 2 správního řádu jsem v rozsahu uložených pokut přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy, a správnost napadeného rozhodnutí v rozsahu námitek obsažených v rozkladech a dalších vyjádřeních účastníků řízení. Vzhledem k tomu, že předchozí rozhodnutí předsedy Úřadu bylo částečně zrušeno správními soudy, jsem nyní nucen přihlídnout také k jejich závěrům.
80. Rozhodnutími správních soudů bylo druhé rozhodnutí o rozkladech zrušeno toliko v rozsahu výroku III., zatímco v rozsahu výroků I. a II. bylo potvrzeno. Z tohoto důvodu již není nutné zabývat se opětovně námitkami účastníků řízení směřujícími proti výroku I. a II. napadeného rozhodnutí, neboť tyto jsem již jednou podrobně vypořádal v druhém rozhodnutí o rozkladech, přičemž mé závěry byly aprobovány krajským soudem i Nejvyšším správním soudem. V nynější věci proto zbývá přezkoumat zákonnost a správnost výroku III. napadeného rozhodnutí, jímž byly účastníkům řízení uloženy pokuty za jejich protiprávní jednání specifikované ve výroku I. napadeného rozhodnutí.

Aplikovaná právní úprava

81. Před vypořádáním jednotlivých námitek účastníků řízení a podrobnějším zdůvodněním výrokové části, jsem se zabýval tím, jaké znění hmotněprávních i procesních předpisů je pro toto správní řízení relevantní.

82. Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže) nabyl účinnosti dne 1. 7. 2001 a od počátku své účinnosti až do současnosti prošel několika novelizacemi. Správní řízení sp. zn. S14/07 bylo zahájeno dne 11. 1. 2007, druhé rozhodnutí o rozkladech bylo vydáno dne 23. 5. 2011, ale poté bylo zrušeno druhým rozsudkem krajského soudu, jenž nabyl právní moci dne 9. 11. 2012 (před nabytím účinnosti zákona č. 360/2012 Sb.). V rámci řízení o rozkladu proto postupuji podle procesních předpisů účinných k tomuto datu. Podle čl. II zákona č. 360/2012 Sb., jímž byl zákon č. 143/2001 Sb. novelizován s účinností k 1. 12. 2012, se řízení, která nebyla pravomocně skončena před jeho účinností, dokončí podle dosavadních právních předpisů. Zahájené správní řízení se proto dokončí podle procesních ustanovení zákona ve znění účinném do 30. 11. 2012. Zdůrazňuji, že přechodné ustanovení obsažené v novele řeší toliko proces, tedy postup v řízení již zahájeném; na hmotněprávní otázky je vztahovat nelze.
83. Protiprávnost určitého jednání i další související hmotněprávní otázky se posuzují dle právní normy účinné v době spáchání deliktu, není-li pozdější právní úprava pro účastníka řízení příznivější. Ve svém rozhodnutí ze dne 23. 5. 2011 předseda Úřadu správně konstatoval, že ke spáchání deliktu (jeho dokonání) došlo za účinnosti zákona ve znění účinném do 31. 8. 2009, přičemž dospěl k závěru, že pozdější právní úprava není pro účastníky řízení příznivější (viz body 298 – 303 druhého rozhodnutí o rozkladech). Předseda Úřadu tedy v druhém rozhodnutí o rozkladech vycházel v otázkách hmotněprávního posouzení ze znění zákona účinného v době, kdy k předmětnému správnímu deliktu došlo, tedy ze znění účinného do 31. 8. 2009. Proto i nyní je zněním rozhodným pro uložení pokuty znění zákona účinné do 31. 8. 2009.
84. Pro úplnost dodávám, že ani další novely zákona, které nabyly účinnosti po vydání druhého rozhodnutí o rozkladech, nepřinášejí pro účastníky řízení příznivější úpravu, co se týká ukládání správní sankce (o vině je již pravomocně rozhodnuto, proto otázky týkající se viny není možné znovu posuzovat). Novela zákona č. 188/2011 Sb., jež nabyla účinnosti dne 15. 7. 2011, provedla pouze terminologické změny v zákoně, bez vlivu na materiální obsah zákona. Změny provedené další novelou, a to zákonem č. 360/2012 Sb., jenž nabyl účinnosti dne 1. 12. 2012, se rovněž nijak nedotkly zákonné maximální výše sankcí za správní delikty dle zákona. Institut narovnání zavedený poslední novelou rovněž není možné již v tomto řízení využít. Shrnuji tak, že posuzované jednání účastníků je stále zakázané i dle znění zákona po těchto novelách, když i výše trestu a podmínky trestnosti se nezměnily ve prospěch účastníků.

Obecná východiska pro uložení pokuty

85. Podle § 22 odst. 2 zákona ve znění účinném do 31. 8. 2009 může Úřad soutěžitelům uložit pokutu do výše 10 milionů Kč nebo do výše 10 % z čistého obratu dosaženého za poslední ukončené účetní období, jestliže úmyslně nebo z nedbalosti porušili zákazy stanovené v § 3 odst. 1, § 11 odst. 1 a § 18 odst. 1 zákona nebo neplní závazky uznané podle § 7 odst. 2 nebo § 11 odst. 3 zákona. Při rozhodování o výši pokuty přihlédne Úřad zejména k závažnosti, případnému opakování a délce trvání porušování zákona, a s ohledem na dikci § 22 odst. 2 zákona je třeba vzít v potaz i subjektivní stránku deliktu, tedy skutečnost, zda k porušení zákona došlo úmyslným jednáním soutěžitele či pouze

z nedbalosti. V posuzované věci jde o porušení zákazu stanoveného v § 3 odst. 1 zákona, a to o uzavření zakázané dohody.

86. Zákon v § 22 odst. 2 stanoví horní hranici pokuty alternativně, přičemž v konkrétním případě je za horní hranici pokuty považována ta, která je pro příslušného soutěžitele méně příznivá. Hranice stanovená pevnou částkou se uplatní zejména u soutěžitelů, kteří nejsou založeni za účelem podnikatelské činnosti a žádného obratu tudíž nedosahují.¹ V daném případě v souladu s ustálenou rozhodovací praxí Úřadu považují za horní hranici částku 10 % z čistého obratu dosaženého soutěžitelem za poslední ukončené účetní období, neboť takto kalkulovaná částka je vyšší než 10 000 000,- Kč.
87. Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení Úřadu, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností daného případu. Podle české soudní judikatury musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i jiné nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však ovšem byl pro něj likvidačním. Uložená pokuta by tak měla plnit jak funkci represivní, tak preventivní².
88. Při stanovení konkrétní výše pokuty je třeba vycházet ze zákonných kritérií, a to ze závažnosti deliktu, délky jeho trvání a případného opakování protisoutěžního jednání účastníka správního řízení. Dále pak Úřad v konkrétní výši pokuty zohlední další jím zjištěné okolnosti případu, které jsou pro stanovení pokuty relevantní³.
89. Úřad za účelem zvýšení předvídatelnosti a transparentnosti svého rozhodování při ukládání pokut za porušení hmotněprávních povinností stanovených zákonem, resp. při výpočtu konkrétní výše pokuty dle § 22 odst. 2 zákona, vypracoval a na své internetové stránce zveřejnil „*Zásady postupu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže při stanovování výše pokut podle § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění*“ (dále též „**Zásady**“). Tyto Zásady byly publikovány (Infolist č. 2/2007, duben 2007) krátce po zahájení správního řízení sp. zn. S14/07. Podle bodu 2 Zásad se budou aplikovat ve správních řízeních zahájených po dnu publikace. V nynější věci proto nebyly aplikovány.
90. Pokud jde o skutečnost, že prvoinstanční orgán vyšel při určení výše pokuty z obratu účastníků dosaženého v produkci brojlerů, konstatují, že tak učinil v souladu se zavedenou správní praxí, která se rovněž následně odrazila ve shora zmíněných Zásadách. Mimoto Evropská komise (dále též „**Komise**“) také při určení základní částky pokuty vychází z hodnoty tržeb zboží, jichž se protiprávní jednání týká [viz bod 5 Pokynů pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) Nařízení č. 1/2003⁴ (dále též „**Pokyny Komise**“)].

¹ Srov. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 31 Ca 64/2004 ze dne 31. 5. 2006 ve věci ČEZ, který byl potvrzen rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Afs 17/2007-100 ze dne 23. 10. 2008.

² Srov. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 27/2006 ze dne 6. 4. 2007 ve věci ČSAD Liberec, který byl potvrzen rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Afs 48/2007-235 ze dne 26. 4. 2010.

³ Srov. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Af 49/2010 ze dne 24. 3. 2011 ve věci *Telefónica O2*.

⁴ Zveřejněno v Úředním věstníku pod č. 2006/C 210/02

91. Správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí uvedl, že při stanovení výše pokuty vyšel z obrátů účastníků řízení za poslední známé ukončené účetní období před spácháním deliktu, resp. před zahájením správního řízení ve věci, tj. za účetní období roku 2005, resp. 2006 (viz zejména bod 116 napadeného rozhodnutí). Obraty pak zjistil z výkazů zisku a ztrát předložených účastníky řízení.
92. Bylo již výše uvedeno (viz body 16 až 18 tohoto rozhodnutí), že správní soudy považovaly uvedený postup Úřadu za chybný. Podle názoru Nejvyššího správního soudu, vysloveném v rozsudku č. j. 2 Afs 80/2012 - 189 ze dne 12. 12. 2014, jenž částečně korigoval jemu předcházející rozsudek krajského soudu, bylo pro stanovení horní hranice pokuty (10 % čistého obratu dosaženého soutěžitelem za poslední ukončené účetní období) rozhodující účetní období před vydáním napadeného rozhodnutí, tedy období roku 2006. Z napadeného rozhodnutí je však patrné, že Úřad fakticky postupoval právě tímto způsobem: *„S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti se Úřad rozhodl neuložit pokutu v rozpětí do 10 mil. Kč, nýbrž vyšel z čistého obratu dosaženého jednotlivými účastníky řízení z prodeje zboží, jehož se narušení soutěže týká (tj. obrat za jatečná kuřata) za poslední ukončené účetní období (v souladu s § 22 odst. 2 zákona) - za rok 2006“* (viz bod 115 napadeného rozhodnutí). Pro určení horní hranice pokuty tak byl u všech účastníků rozhodující jejich obrat za rok 2006. Úřad v rámci správního uvážení, po zvážení zákonných kritérií závažnosti, délky a případného opakování správního deliktu, uložil účastníkům pokuty ve výši odpovídající 2 % jejich obratu na relevantním trhu za rozhodné období. Tuto základní částku později u jednotlivých účastníků upravil s ohledem na polehčující a přitěžující okolnosti. Pokud přihlížel k jejich hospodářským výsledkům za rok 2005, činil tak v rámci dodatečného posouzení jejich celkové ekonomické situace, a to především z toho hlediska, zda uložené pokuty nelze považovat za likvidační, jak je patrné z bodů 118 až 124 napadeného rozhodnutí.
93. V rámci přezkoumání zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí jsem, vázán právním názorem správních soudů, dospěl k závěru, že ačkoliv správní orgán prvního stupně nesprávně uvedl, že za rozhodné období považoval období před spácháním deliktu, resp. před zahájením správního řízení, fakticky při stanovení horní hranice sankce vycházel u jednotlivých účastníků z týchž údajů, z nichž by vycházel i tehdy, pokud by postupoval plně v souladu s právním názorem Nejvyššího správního soudu. Vzhledem k tomu, že údaje o obratu účastníků řízení za rok 2006 jsou obsaženy ve správním spisu, nebylo v tomto směru třeba v novém řízení jakkoliv doplňovat podklady pro vydání rozhodnutí.

Závažnost

94. Základním obecným východiskem pro stanovení výše pokut, resp. posouzení přiměřenosti výše pokuty, je skutečnost, že trest by měl zejména odpovídat povaze a závažnosti správního deliktu, za nějž je ukládán. Pokud jde o určení závažnosti správního deliktu pro potřeby stanovení správní sankce, připomínám, že v nynější věci bylo prokázáno a správními soudy aprobováno, že účastníci řízení porušili zákaz stanovený v § 3 odst. 1 zákona, kterého se dopustili tím, že uzavřeli zakázanou dohodu o přímém určení prodejní ceny. Zakázaná dohoda v užším smyslu je jedním ze tří zákonem předpokládaných typů zakázané dohody v širším slova smyslu. Podle § 3 odst. 2 písm. a) zákona jsou zakázány zejména dohody o přímém nebo nepřímém určení cen, popřípadě

o jiných obchodních podmínkách. Tyto dohody jsou také v rozhodovací praxi Úřadu považovány za jedny z nejzávažnějších. Rovněž Komise považuje horizontální dohody o určení cen za nejzávažnější omezení hospodářské soutěže, za které podle Pokynů Komise udílí přísný postih, a to v horní části stupnice do 30 % hodnoty tržeb podniku.

95. Další faktory, které mají vliv na závažnost jednání, prvostupňový orgán uvedl v bodě 112 napadeného rozhodnutí, na který odkazují. Prvostupňový orgán závažnost posuzovaného jednání zhodnotil tak, že pro výpočet základní částky pokuty vyšel z 2 % hodnoty prodeje; tento postup považují za správný.
96. Závažnost jednání účastníků řízení nikterak nesnižuje skutečnost, že k němu došlo dle účastníků řízení v období krize v předmětném odvětví hospodářství (viz body 75 a 117 napadeného rozhodnutí, str. 2 odst. 3 rozkladu SUŠÁRNA POHOŘELICE a bod 66 vyjádření AGRO JEVIŠOVICE a ZEVA CHLÍSTOVICE po seznámení se s podklady rozhodnutí). Narušení soutěže totiž nespočívalo v samotném zvýšení cen, ale v koordinovaném postupu soutěžitelů při realizaci potřeby zvýšit prodejní ceny. Na tom nic nemění závěr, že zvýšení cen mohlo být za dané situace objektivně nevyhnutelné⁵.
97. Nadto poukazují na evropskou judikaturu⁶, v níž Tribunál dospěl k závěru, že ani Evropská komise při ukládání sankcí nemusí zohledňovat momentální nepříznivou situaci v rámci určitého odvětví, jelikož kartely se přirozeně vyskytují právě v hůře fungujících sektorech, a tudíž by se jednalo o polehčující okolnost téměř ve všech případech. Malý finanční přínos deliktního jednání pak nelze jak v rovině obecné, tak v tomto konkrétním případě považovat za polehčující okolnost (viz zejména rozklad AGROPRODUCT, str. 4) obdobně jako růst nákladů na produkci zboží (růst cen energií, krmných směsí, apod.), údajně předchozí jednostranné stanovování ceny odběratelem či existenční závislost na chovu brojlerů. V žádném případě tak nelze dospět k závěru, že deliktní jednání účastníků řízení bylo „dovolenou nutnou obranou“ s ohledem na jejich ztrátové hospodaření v průběhu roku 2006 (viz zejména str. 5 rozkladu SUŠÁRNA POHOŘELICE).
98. Účastníci řízení AGRO JEVIŠOVICE a ZEVA CHLÍSTOVICE dále, s odkazy na rozhodnutí Úřadu sp. zn. R11-16/2000, R8-17/2004 a R65/2009, polemizují se závěry napadeného rozhodnutí o závažnosti spáchaného správního deliktu.
99. Účastníci zdůrazňují, že závažnost deliktu je třeba posuzovat především podle jeho dopadu na relevantní trh. Domnívají se, že pokud Úřad v obdobných případech v minulosti neshledal porušení zákona, měl by v nynější věci upustit od uložení pokut.
100. Pokud jde o rozhodnutí sp. zn. R11-16/2000 a R8-17/2004, připomínám, že těmito rozhodnutími byla zrušena jim předcházející prvostupňová rozhodnutí Úřadu a správní řízení ve věci byla zastavena, neboť se neprokázalo naplnění všech znaků skutkových podstat příslušných správních deliktů. V nynější věci však již jsou otázky stran naplnění formální i materiální stránky deliktu uzavřeny a výrok o vině je již pravomocný. Jakoukoliv argumentaci v tomto směru tudíž považují za nadbytečnou.
101. Ohledně tvrzené absence dopadů protisoutěžního jednání na trh je podle mého názoru třeba odlišit otázku, zda deliktní jednání účastníků mělo vůbec nějaký dopad na

⁵ Srov. rozsudek Krajského soudu č.j. 62 Ca 16/2009-357 ze dne 21. 10. 2010 ve věci Pekaři.

⁶ Srov. rozsudek ve věci T 64/02 Hans Heubach v Commission (2005).

relevantním trhu, resp. zda byla tato skutečnost v řízení na prvním stupni prokázána, od kvantifikace dopadů kartelové dohody na trh a jejího následného vlivu na určení výše pokut.

102. Účastníci řízení AGRO JEVIŠOVICE a ZEVA CHLÍSTOVICE totiž ve svých vyjádřeních zjevně zpochybňují skutečnost, že se uzavření kartelové dohody (a její následná realizace) na trhu vůbec projevilo. Činí tak s odkazem na skutková zjištění uvedená v napadeném rozhodnutí (viz zejména jeho body 43 a 104) a v druhém rozhodnutí o rozkladech (viz zejména jeho body 203 a 219), z nichž dovozují, že ke zvýšení ceny brojlerů by došlo i bez jejich dohody, a to na základě objektivní situace na trhu v tehdejší době. K této námitce především uvádím, že uvedeným skutečnostem byla věnována pozornost jak v řízení na prvním stupni, tak i v druhém řízení o rozkladech, což je ostatně dobře patrné z citací obou rozhodnutí, které účastníci uvádějí ve svých vyjádřeních. Správní orgán prvního stupně uvedené skutečnosti nepřehlédl, ale při svém rozhodování je vzal v úvahu.
103. Za podstatné však považuji, že bez ohledu na to, jaká situace panovala na relevantním trhu na přelomu let 2006 a 2007, bylo v řízení na prvním stupni prokázáno, že předmětná kartelová dohoda měla na relevantní trh jistý dopad. Touto otázkou jsem se ostatně zabýval i v druhém rozhodnutí o rozkladech, konkrétně v části odůvodnění týkající se realizační fáze kartelu, tedy v té části, jež se týkala výroku o vině, který byl správními soudy aprobován. Nyní považuji za nutné opětovně zdůraznit, že skutkový závěr, že ke zvýšení nákupní ceny brojlerů v měsíci lednu 2007 došlo v příčinné souvislosti s Prohlášením a s následným jednáním s odběratelem, lze dovodit ze skutečnosti, že k jednání se společností Kostelecké uzeniny dne 14. 12. 2006 došlo v rozporu s obchodní praxí zavedenou mezi odběratelem a chovateli, o čemž svědčí neobvykle krátká doba mezi jednáními i současná přítomnost více dodavatelů. K dalšímu jednání ve vztahu k dvěma největším dodavatelům AGRO JEVIŠOVICE a SUŠÁRNA POHOŘELICE by totiž došlo až v průběhu měsíce ledna 2007. Ke zvýšení cen však došlo bez dalšího vyjednávání již k 1. 1. 2007 (viz cenové podklady dodané účastníky řízení a odběratelem Kostelecké uzeniny, č. l. 399, 411, 426, 444, 472 správního spisu).
104. Obdobně i krajský soud ve svém prvním rozsudku v této věci (č. j. 62 Ca 40/2008-197 ze dne 2. 12. 2009) vzal za prokázané, že protisoutěžní jednání účastníků mělo dopady na relevantní trh: *„K protisoutěžním dopadům soud nad rámec shora uvedeného k žalobním tvrzením dodává, že ti soutěžitelé, kteří přistoupili k realizaci dohody (podle napadeného rozhodnutí jednáním dne 14. prosince 2006), mezi sebou soutěž v ceně zboží, jehož se konsensus na zvýšení cen týkal, vyloučili. Je nedůležité, že by se cena i tak zvyšovala, podstatné je, že soutěžitelé společným a jednotným postupem ve smyslu závěrů vyplývajících z prohlášení ze dne 13. prosince 2006 s odběratelem Kostelecké uzeniny, a. s. jednali, v souladu s jejich protisoutěžním konsensem vyvíjeli společný (jednotný) tlak na svého odběratele. Závěr žalovaného, podle něhož zvýšení ceny z 19,- Kč na 19,10 Kč, tu bez ohledu na podmínku, za níž k takovému zvýšení došlo (tzv. zatřídování), má příčinnou souvislost s prohlášením ze dne 13. prosince 2006 a s následným společným tlakem těch žalobců, kteří se jednání dne 14. prosince 2006 u odběratele Kostelecké uzeniny, a. s. zúčastnili, má logické opory ve sledu událostí před 13. prosincem 2006 a po tomto datu; ještě 11. prosince 2006 se o zvýšení ceny (ani za podmínky zatřídování) na jednání u téhož odběratele totiž nehovořilo. Že by zvýšení ceny bylo ze strany tohoto odběratele*

avízováno již před tímto datem, jak tvrdí žalobce e), ze žádného podkladu rozhodnutí nevyplývá. Reálné dopady má tedy soud ve shodě se žalovaným za prokázané... Pokud jde o potenciální dopady, ty jsou popsány v bodech 166. až 170. napadeného rozhodnutí – a s nimi se soud, byť jsou částečně dovozovány i z následného postupu jednoho ze žalobců (žalobce b/), kdy zanesl prohlášení ze dne 13. prosince 2006 i jiným odběratelům (jde nicméně o společné prohlášení všech žalobců), ztotožňuje bez jakékoliv výhrady.“

105. Účastníci řízení v souvislosti s dopady jejich jednání namítají, že nebylo prokázáno, jaká situace by panovala na relevantním trhu, kdyby k jejich dohodě nedošlo (*counterfactual analysis*). Provedení srovnávací analýzy by však mělo význam toliko v případě, že by se od konkrétních účinků jednání účastníků na trhu odvíjela výše jim uložených pokut.
106. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 8 Afs 25/2012 – 351 ze dne 29. 1. 2015 uvedl: *„Dovolával-li se stěžovatel c) povinnosti žalovaného posoudit účinky protisoutěžního jednání prostřednictvím ekonomické analýzy a tuto povinnost dovodil z rozsudku Soudního dvora Prym [rozsudek ve věci C-534/07 ze dne 3. 9. 2009], podstatně zkreslil závěry Soudního dvora vyplývající ze zmiňovaného rozsudku. Především Soudní dvůr jednoznačně uvedl, že není stanoven závazný nebo taxativní výčet kritérií, ke kterým musí být povinně přihlédnuto při posouzení závažnosti porušení práva hospodářské soutěže (bod 54). Dále Soudní dvůr potvrdil, že **cenové horizontální dohody mohou být hodnoceny jako velmi závažné protiprávní jednání pouze na základě své povahy, aniž by Komise byla povinna prokazovat skutečný dopad protiprávního jednání na trh (bod 75). Skutečný dopad lze zohlednit jako dodatečné hledisko, které umožňuje Komisi zvýšit výchozí částku pokuty nad rámec minimální částky předpokládané v Pokynech (bod 81)** [zvýraznění doplněno předsedou Úřadu]. Za situace, kdy Komise považuje za účelné zohlednit při výpočtu pokuty tuto nepovinnou skutečnost (skutečný dopad na trh), nemůže se omezit na pouhou domněnku, ale musí poskytnout konkrétní, důvěryhodné a dostatečné indicie, které umožní posoudit, jaký skutečný dopad mohlo mít protiprávní jednání z hlediska hospodářské soutěže na uvedeném trhu (bod 82).“*
107. V nynější věci se sice správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí zabýval v souvislosti s postavením účastníků řízení na relevantním trhu i dopady jejich jednání na tento trh, přičemž dospěl k závěru, že kartelovou dohodou byla reálně dotčena více než desetina trhu, zatímco potenciální dopady byly, s ohledem na publikaci Prohlášení v médiích, mnohem větší (viz zejména bod 63 napadeného rozhodnutí). S těmito závěry se krajský soud ztotožnil (viz výše bod 104 tohoto rozhodnutí). Při rozhodování o výši pokuty správní orgán vycházel z kritérií podle § 22 odst. 2 zákona, tedy závažnosti, délky a případného opakování deliktního jednání. Pokud se v příslušné části odůvodnění rozhodnutí zabýval i profitem účastníků řízení z kartelové dohody, dospěl k závěru, že: *„...přesné vyčíslení zisku z dohody nebylo u jednotlivých účastníků možné..., proto se Úřad dále úvahami o případném neoprávněném zisku nezabýval“* (viz bod 105 napadeného rozhodnutí).
108. Ohledně závažnosti deliktu správní orgán prvního stupně pod body 107 a 108 napadeného rozhodnutí uvedl: *„Při hodnocení **závažnosti** porušení zákona je třeba rozlišovat mezi **velmi závažnými delikty**, mezi něž patří tzv. **hard core** kartely (zejména horizontální dohody o cenách či o rozdělení trhu) a zneužití dominance s výrazným dopadem na široké spektrum spotřebitelů, **závažnými delikty**, kam jsou řazeny zejména*

*jiné horizontální dohody, vertikální dohody o určení cen pro další prodej a o rozdělení trhu a typově méně závažnými porušeními zákona, jako jsou např. vertikální dohody menšího významu s omezeným vlivem na spotřebitele. Při analýze dohod narušujících soutěž je pak třeba rozlišovat mezi praktikami, jejichž účelem je narušení soutěže, a praktikami, u nichž narušení soutěže není účelem, nýbrž pouze možným účinkem jejich aplikace. Do první kategorie lze zařadit i horizontální dohody o cenách; tyto dohody přinášejí negativa pro hospodářskou soutěž i pro spotřebitele, výhodné jsou pouze pro jejich účastníky (na rozdíl např. od dohod o výhradním odběru, franšizových dohod atd., jež mohou být výhodné i pro spotřebitele)... Dohody o cenách se považují obecně za dohody per se zakázané, a tedy za nejzávažnější narušení soutěže. Skutečnost, že se v daném případě jedná typově o **velmi závažný delikt**, byla pro Úřad základním východiskem při rozhodování o výši sankce. Dohoda měla dopad na konkurenční prostředí a vedla k narušení soutěže.“*

109. Z výše uvedeného je jasně patrné, že Úřad hodnotil jednání účastníků řízení jako velmi závažné porušení zákona již na základě toho, že tito uzavřeli a (s výjimkou ZD PETŘÍN) následně i realizovali horizontální cenovou dohodu s cílem narušit hospodářskou soutěž na relevantním trhu. Nad to byla zohledněna subjektivní stránka deliktu a v případě účastníka AGRO JEVIŠOVICE též skutečnost, že byl jedním z iniciátorů schůzky, na níž došlo k uzavření kartelové dohody (viz bod 118 napadeného rozhodnutí). Za situace, kdy správní orgán prvního stupně nezohlednil konkrétní účinky dohody na relevantním trhu při stanovení sankce, nebylo jeho povinností zabývat se podrobně tím, jaká situace by na trhu panovala, kdyby k uzavření kartelu nedošlo, tedy ani provádět v tomto smyslu účastníky řízení požadovanou ekonomickou analýzu. Tuto námitku proto považuji za nedůvodnou.
110. Účastníci řízení zpochybňují závěry Úřadu ohledně závažnosti deliktu rovněž poukazem na své údajně marginální tržní podíly. Účastníci AGRO JEVIŠOVICE a ZEVA CHLÍSTOVICE tak činí zejména s odkazem na závěry Úřadu uvedené v rozhodnutí sp. zn. R65/2009 ze dne 19. 10. 2009, v němž ve skutkově obdobné věci vyhodnotil typovou závažnost deliktního jednání jako závažné porušení a nikoliv jako velmi závažné porušení. Dále má být Úřad vázán závěry správních soudů, které v citované věci následně uložily pouze symbolickou pokutu ve výši 0,07% z horního limitu pro výši sankce, když zohlednily zanedbatelný podíl soutěžitele na daném relevantním trhu. Účastník řízení vyvodil, že nízký tržní podíl na relevantních trzích a krátkodobé porušování zákona jednoznačně implikuje závěr o tom, že cenová dohoda účastníků měla mizivou schopnost ovlivnit soutěž na relevantních trzích, a proto by pokuta měla být uložena v symbolické výši.
111. Předchozí rozhodnutí předsedy Úřadu sp. zn. R65/2009 ve věci občanského sdružení Asociace užitě grafiky a grafického designu (a tedy ani navazující soudní rozhodnutí v téže věci) však nemůže mít vliv na rozhodnutí v nynější věci. Citovaná věc se vyznačovala různými specifiky, která bylo třeba v rozhodnutí Úřadu zohlednit a od nichž se odvíjela výsledná výše pokuty, kterou navíc správní soud korigoval. V první řadě byla Asociace užitě grafiky a grafického designu občanským sdružením, které podle stanov nevyvíjelo žádnou podnikatelskou činnost. Již z tohoto důvodu nebylo možné stanovit obrat z prodeje zboží či služeb a horní hranice ukládané pokuty musela tedy respektovat zákonný limit 10 mil. Kč. O „nestandardnosti“ věci svědčí také závěry soudů, které shledaly

protisoutěžní jednání Asociace spočívající v cenových dohodách hraničním případem. Při zohlednění uvedeného a dále zanedbatelného podílu Asociace na relevantním trhu a velmi nízké schopnosti ovlivnit soutěž na tomto trhu soud nakonec přistoupil k uložení symbolické sankce. Pokutu uloženou Úřadem, která původně činila přibližně polovinu ročních příjmů jmenovaného občanského sdružení, totiž považoval za zjevně nepřiměřenou. Námitky účastníků řízení, jimiž se domáhali aplikace shodných závěrů na nyní posuzovanou věc, proto nepovažují za případné.

112. Ohledně velikostí tržních podílů účastníků uvádím, že byly zohledněny při určení individuální výše pokut, neboť tržní podíl účastníků řízení odráží hodnotu jimi realizovaných prodejů vzhledem k celkovému objemu trhu. Hodnota prodejů účastníků řízení (čistý obrat účastníků dosažený při prodeji brojlerů v roce 2006) je pak základní částkou, z které je posléze vypočtena konkrétní výše pokuty (viz body 118. až 124. napadeného rozhodnutí); hodnota prodejů (výše tržního podílu účastníků) tak přímo determinuje konečnou výši uložené pokuty.
113. Účastníci řízení AGRO JEVIŠOVICE a ZEVA CHLÍSTOVICE v souvislosti se závažností deliktu namítají též zanedbatelnost svého prospěchu z deliktního jednání. Účastník ZEVA CHLÍSTOVICE argumentuje tím, že byl součástí téhož soutěžitele jako poškozený odběratel Kostelecké uzeniny a že v době, kdy se měly projevit účinky kartelové dohody, neuskutečnil žádné dodávky brojlerů. V případě AGRO JEVIŠOVICE měl „zisk“ z uzavření a realizace kartelové dohody činit přibližně 130.000,- Kč. Podle jmenovaného účastníka lze za přiměřenou považovat pokutu nepřesahující tuto částku. K tomu uvádím, že uvedený právní názor účastníka řízení odporuje smyslu a účelu správní sankce. Bylo již výše uvedeno, že pokuta musí plnit základní funkce správního trestu, tj. funkci represivní a funkci preventivní, musí mít schopnost odradit jiné soutěžitele od případného porušení soutěžním právem předepsaných zákazů, ale též skutečný potenciál odradit účastníky daného řízení od případného opakování porušení zákona. Této funkce může pokuta dostát pouze tehdy, jestliže je natolik významná, že se porušiteli soutěžních pravidel jeho jednání nevyplatí; pokud pak soutěžitel měl ze svého protisoutěžního jednání prospěch, popř. způsobil-li svým jednáním škodu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům, měla by pokuta, má-li plnit všechny výše uvedené funkce, být vyšší než získaný prospěch nebo způsobená škoda. Z toho důvodu nelze akceptovat námitku, že by výše pokuty neměla přesahovat prospěch delikventa z protiprávního jednání, neboť v takovém případě by hrozba sankce nebyla způsobilá jej od takového jednání odradit. Nad to je třeba opětovně zdůraznit, že v nyní projednávané věci nebylo pro stanovení výše pokuty rozhodující to, jakého prospěchu účastníci řízení uzavřením kartelové dohody dosáhli, nýbrž skutečnost, že se úmyslně dopustili jednoho z nejzávažnějších porušení zákona. V případě účastníka řízení AGRO JEVIŠOVICE bylo zohledněno i to, že byl jedním z iniciátorů kartelu. Obdobně i v případě ZEVA CHLÍSTOVICE Úřad vycházel z hodnocení deliktu jako velmi závažného porušení zákona, vzal v úvahu subjektivní stránku deliktu, přičemž jako polehčující okolnost hodnotil spíše pasivní roli tohoto účastníka a základní částku pokuty proto přiměřeně snížil o 10 %. Namítá-li ZEVA CHLÍSTOVICE diskriminační postup Úřadu, jenž nezahájil řízení se společností PROMT, a. s., jež se rovněž zúčastnila schůzky v Jevišovicích, uvádím, že jednání této společnosti bylo posouzeno odlišně zejména z toho důvodu, že se její zástupci schůzky v Jevišovicích účastnili pouze pasivně a nepřipojili se ke společnému Prohlášení jejích účastníků, přičemž společnost PROMT, a.

s., se posléze distancovala od informací o konání schůzky, jejích účastnících a jejich cílech, jež byly publikovány v médiích (viz zejména bod 23 napadeného rozhodnutí).

Délka

114. Druhým kritériem pro uložení pokuty je dle § 22 odst. 2 zákona délka trvání protisoutěžního jednání. Prvostupňový správní orgán podle názoru účastníků pochybil tím, že nedostatečně zohlednil délku trvání porušení zákona (viz bod 109. napadeného rozhodnutí).
115. Na základě správního uvážení stanovil správní orgán prvního stupně koeficient zohledňující délku protisoutěžního jednání na $k=1$. Přestože je tento koeficient totožný v případě jednodenního porušení zákona a v případě deliktu jednorozhodního, nepovažují výši jeho určení za nepřiměřenou. Podle mého přesvědčení skutečnost, že daným koeficientem nejsou zohledněny časové rozdíly v intervalu jednoho roku, nemůže v žádném případě způsobit nepřiměřenost tohoto způsobu výpočtu pokuty.
116. K odkazu AGRO JEVIŠOVICE a KARLOV na níže uvedené Pokyny Komise, které zohledňují i délku trvání soutěžního deliktu kratší než jeden rok, a to délku půlroční, uvádím, že Evropská komise podle těchto pokynů stanovuje základní částku pokuty až do výše 30 % obratu, přičemž Úřad maximálně do výše 3 % obratu. Poukazuji rovněž na princip platný na komunitární úrovni, v národní praxi neužívaný, a to, že „...Evropská komise, bez ohledu na dobu účasti soutěžitele na protiprávním jednání, zahrne do základní výše pokuty částku v hodnotě 15 % až 25 % hodnoty tržeb (...), aby soutěžitele odradila i jen od účasti na horizontálních dohodách o stanovení cen...“ (viz bod 25 a 21 Pokynů Komise).
117. K délce trvání deliktu považují za nutné rovněž dodat, že zdánlivě krátká doba trvání deliktu nijak nesnižuje jeho závažnost, resp. škodlivost pro hospodářskou soutěž, neboť šlo o zakázanou cenovou dohodu (*hardcore* porušení zákona), která cílila k vyloučení pochybnosti o budoucím soutěžním chování v oblasti cenotvorby vzájemných konkurentů (jednotný postup směřující ke zvýšení ceny).
118. Vzhledem k výše uvedenému jsem toho názoru, že prvostupňový orgán zohlednil délku deliktu účastníků řízení náležitým způsobem.

Opakované porušení zákona

119. Pokud jde o třetí kritérium uvedené v § 22 odst. 2 zákona, a to opakování porušení zákona, zde správní orgán prvního stupně zkonstatoval, že žádný z účastníků řízení se v minulosti nedopustil porušení zákona, tedy u žádného nedošlo k recidivě. Není ovšem na místě z tohoto důvodu pokuty nějak upravovat. Okolnost, že jde o první porušení zákona, není sama o sobě polehčující skutečností, což ostatně potvrdil i krajský soud ve svém rozsudku č.j. 62 Ca 41/2009-542 ze dne 5. 8. 2010 na straně 62: „(...)opakované jednání, kterým je třeba rozumět opakované porušení ZOHS ze strany účastníka řízení, je třeba považovat za okolnost, která účastníkovi přitěžuje. Naopak nelze automaticky dovodit, že prostý fakt spočívající v tom, že účastník doposud ZOHS neporušil a sankcionované jednání je jeho prvním proviněním na soutěžním poli, je okolností polehčující. Takový závěr z uvedeného ustanovení nevyplývá. Skutečnost, že účastník jedná podle zákonů je totiž pravidlem, a zásadně není možné na ni hledět jako na výhodu,

kteřá má být zohledněna při ukládání pokuty.“⁷ I zohlednění tohoto kritéria správní orgán prvního stupně provedl patřičně.

Přítěžující okolnosti

120. Shodně se správním orgánem prvního stupně mám za to, že všichni účastníci porušili zákon úmyslně.
121. V této souvislosti považuji za nezbytné vyjádřit se podrobněji k otázce zohlednění subjektivní stránky deliktu. S námitkami směřujícími proti závěru o úmyslném porušení zákona se nemohu ztotožnit z důvodů níže vyložených. Předně odmítám tvrzení AGRO JEVIŠOVICE a KARLOV, že nelze v případě právnických osob posuzovat subjektivní stránku jejich jednání.
122. Ačkoliv je odpovědnost za protisoutěžní jednání spočívající v uzavření zakázané dohody narušující soutěž odpovědností objektivní, konstrukce zákona předpokládá možnost uložení pokuty či opatření k nápravě za protisoutěžní delikt pouze tehdy, jestliže k porušení zákona dochází zaviněně, resp. slovy zákona úmyslně nebo z nedbalosti (§ 22 odst. 2 zákona). Zákon tak napevno ukládá soutěžnímu úřadu, aby u všech soutěžitelů, tj. jak u fyzických, tak u právnických osob, které hodlá za porušení hmotněprávních ustanovení zákona sankcionovat, zkoumal zavinění. Úřad ve svých rozhodnutích složku zavinění zkoumá pravidelně i u soutěžitelů – právnických osob, a tento postup nebyl ze strany správních soudů nikdy zpochybněn, resp. byl naopak aprobován. Zkoumání subjektivní stránky jednání účastníka řízení považuje tedy Úřad za nezbytnou součást úvah o samotné možnosti uložit pokutu; forma zavinění je pak i podle judikatury správních soudů relevantní z hlediska rozhodování o výši ukládané pokuty.⁸
123. Zaviněním se rozumí psychický vztah toho, kdo se určitým způsobem chová, k výsledku jeho chování. I v soutěžním právu je třeba rozlišovat dvě základní formy zavinění: úmysl (*dolus*) a nedbalost (*culpa*). Při zkoumání formy subjektivní stránky správního deliktu, tj. zavinění, je třeba vycházet ze vztahu rozumové a volní složky k objektu deliktu, jímž je právem chráněný zájem, proti němuž jednání směřuje. U nedbalosti nevědomé delikvent nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, avšak to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. V případě vědomé nedbalosti i nepřímého úmyslu jednatel ví, že škodlivý následek může způsobit. Zatímco však u vědomé nedbalosti jednatel nechce způsobit škodlivý následek, resp. bez přiměřených důvodů spoléhá, že jej nezpůsobí, v případě úmyslu nepřímého je subjekt srozuměn s tím, že škodlivý následek může způsobit. Pokud jde o úmysl přímý, vychází se z toho, že jednatel nejenže věděl, ale také chtěl porušit či ohrozit zájem chráněný zákonem. Není tedy rozhodné, zda účastník řízení věděl, že porušuje konkrétní zákonné ustanovení, či zda si byl vědom možností porušení zákona. Při posouzení subjektivní stránky deliktu porušení zákazu stanovenému v § 3 odst. 1 zákona je rozhodné posouzení volní a vědomostní složky ve vztahu k objektu deliktu, tj. právem chráněnému zájmu, jímž je existence a fungování hospodářské soutěže na trhu zboží a služeb, resp.

⁷ Obdobný závěr ostatně vyslovil předseda Úřadu v nedávné době v rozhodnutí č. j. ÚOHS-R15/2015/HS-24337/2015/310 ze dne 21. 8. 2015, ve věci *RWE Supply & Trading CZ, a.s.*

⁸ Srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 31 Ca 133/2005-62 ze dne 30. 11. 2006 ve věci SAZKA, potvrzený rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Afs 40/2007-111 ze dne 3. 10. 2008.

hospodářská soutěž prostá narušení ve smyslu § 1 odst. 1 zákona, tedy účinná hospodářská soutěž.

124. Vzhledem k výše podanému uzavírám, že zkoumání subjektivní stránky je nejen přípustné a možné (viz rozklad AGRO JEVIŠOVICE a KARLOV), ale vzhledem k dikci zákona a konstantní rozhodovací praxi správních soudů i nezbytné, a to jako významné skutečnosti ovlivňující výši ukládané pokuty.
125. Přestože právnické osoby samy vůli ve smyslu psychologickém nemají, jejich vůle ve smyslu právním, tj. vůle manifestovaná jejich úkony, je vždy vytvářena osobami fyzickými, které „vůli“ právnických osob utvářejí, resp. ji projevují. Jak již bylo zmíněno, na obsah „vůle“ právnických osob lze usuzovat toliko z jejich projevů.
126. Námitku AGRO JEVIŠOVICE a KARLOV stran nesprávné klasifikace subjektivní stránky deliktního jednání účastníků řízení jako úmyslu přímého vzhledem k závěru správního orgánu prvního stupně, že účastníci řízení si museli být vědomi toho, že jimi uzavřená cenová dohoda hospodářskou soutěž naruší, a byli s takovou skutečností srozuměni (bod 101. napadeného rozhodnutí), shledávám důvodnou.
127. Výše uvedené konstatování prvostupňového orgánu, svědčí pro závěr o úmyslném porušení zákona, a to ve formě úmyslu nepřímého. Nicméně by dle mého přesvědčení byl z hlediska zákonnosti a věcné správnosti napadeného rozhodnutí dostačující závěr o úmyslném spáchání deliktu, aniž by bylo nutné úmyslné porušení zákona blíže kvalifikovat jako úmysl přímý či nepřímý.
128. Dále konstatuji, že správní orgán prvního stupně pochybil, pokud v případě ZD PETŘÍN klasifikoval jeho jednání jakožto nedbalostní. Podepsané Prohlášení je jednoznačným projevem vůle všech účastníků řízení vědomě koordinovat a sladit nákupní ceny jatečných kuřat vůči svým odběratelům. Účastníci řízení (včetně ZD PETŘÍN) si museli být vědomi toho, že jejich jednání je způsobilé ovlivnit cenovou úroveň předmětného zboží, a to ve vztahu ke zpracovatelům drůbeže, a tedy narušit účinnou hospodářskou soutěž v jejím základním parametru, jakým je cena. Podobně jako u ostatních účastníků řízení, nelze ani u ZD PETŘÍN dovozovat, že takové jednání se uskutečnilo jinak než v důsledku úmyslu.
129. Tvrzení účastníků řízení, že z okolností jejich deliktního jednání (přizvání tisku, publikace Prohlášení) vyplývá, že jednali v nedbalosti, odmítám jako nemístné. Účastníky řízení zmiňované okolnosti se váží ke skutečnosti neznalosti zákona, nikoliv k nevědomosti o tom, že by svým jednáním mohli narušit zákonem chráněný zájem – hospodářskou soutěž (viz výše). Tato eventualita jim byla nepochybně známa a účastníci řízení s ní byli přinejmenším srozuměni.
130. Na základě zjištěných skutkových okolností uzavření dohody o ceně dne 13. 12. 2006 mám za to, že všichni účastníci řízení porušili zákon úmyslně. Připomínám přitom, že úmyslné porušení zákona je při stanovování výše pokuty okolností přitěžující. Skutečnost, že se v případě ZD PETŘÍN faktická realizace uzavřené dohody nepodařila prokázat, je rovněž ve výši pokuty náležitě zohledněna (viz níže), nicméně ji nelze spojovat s otázkou posouzení formy zavinění
131. Úmyslné porušení zákona je přitom Úřadem konstantně posuzováno jako přitěžující okolnost, za kterou je pokuta navyšována. Tato dlouhodobá praxe Úřadu je aprobována

těž správními soudy (viz např. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 47/2009 ze dne 28. 4. 2011 ve věci *Dellux*, str.14).

132. Za úmyslné porušení zákona byla v napadeném rozhodnutí účastníkům řízení, kromě ZD PETŘÍN, zvýšena základní částka pokuty o 20 % (s výjimkou účastníků řízení AGRO JEVIŠOVICE a SUŠÁRNA POHOŘELICE, jimž byla za přitěžující okolnosti pokuta zvýšena celkem o 25 % za úmysl a s ohledem na jejich iniciační úlohu při svolání schůzky v Jevišovicích – viz níže). Z důvodu prokázání úmyslného porušení i na straně zmiňovaného účastníka řízení a z důvodu zachování rovného přístupu ke všem účastníkům řízení, je na místě základní částku pokuty pro účastníka řízení ZD PETŘÍN o 20 % navýšit. U tohoto účastníka řízení jsem proto přistoupil ke zvýšení pokuty o 20% základní částku, kterou správní orgán prvního stupně stanovil na 737.000,- Kč (viz bod 119 ve spojení s bodem 116 napadeného rozhodnutí) jsem za úmysl zvýšil o 147.400,- Kč. Upravená základní částka pokuty tak dosahuje výše 884.400,- Kč.
133. Správní orgán prvního stupně hodnotil jako přitěžující okolnost v případě účastníků AGRO JEVIŠOVICE a SUŠÁRNA POHOŘELICE skutečnost, že právě tito účastníci iniciovali setkání v Jevišovicích. Tato skutečnost byla v řízení prokázána (viz vyjádření předsedy představenstva AGRO JEVIŠOVICE Ing. Bohumíra Rady na č. I. 72 správního spisu a vyjádření Ing. Ivo Kudrny, jednatele SUŠÁRNA POHOŘELICE, na č. I. 120 správního spisu). U obou účastníků tak správní orgán prvního stupně přistoupil k celkovému zvýšení pokuty o 25 %, a to z důvodu úmyslu a iniciační role při svolání schůzky, na níž došlo k uzavření kartelové dohody. S uvedeným závěrem správního orgánu prvního stupně se ztotožňuji, neboť uvedenou skutečnost (spolu s úmyslem uzavřít a následně realizovat kartelovou dohodu) lze nepochybně považovat za přitěžující okolnost.
134. Žádné další přitěžující okolnosti jsem u účastníků řízení neshledal.

Polehčující okolnosti

135. Mám za to, že je nutné jako polehčující okolnost hodnotit neprokázání realizace dohody na straně účastníka řízení ZD PETŘÍN. Tento soutěžitel, ačkoliv také uzavřel spolu s ostatními účastníky řízení zakázanou dohodu, jak je specifikováno ve výroku I. druhého rozhodnutí o rozkladech, se neúčastnil následujícího dne po uzavření této dohody jednání se společným odběratelem Kostelecké uzeniny, tedy nebylo prokázáno plnění zakázané dohody ze strany tohoto účastníka řízení. Tato skutečnost jej nikterak neliberuje ze samotného uzavření zakázané dohody, což je už samo o sobě porušením zákazu obsaženého v § 3 odst. 1 zákona a důvodem pro uložení pokuty dle § 22 odst. 2 zákona, nicméně odůvodňuje snížení základní částky pokuty. Přestože mám za prokázané, že se účastník řízení dopustil deliktního jednání úmyslně, shodně se správním orgánem prvního stupně považuji za nezbytné zohlednit i jeho spíše pasivní úlohu při jednání v Jevišovicích a při formulaci zakázané dohody.
136. Uvedené okolnosti dle mého uvážení odůvodňují snížení upravené základní částky pokuty ZD PETŘÍN (viz výše) o 30 %, tedy o částku 265.320,- Kč. Částka pokuty tak po zaokrouhlení na celé tisíce činí 619.000,- Kč.
137. V případě účastníků ZD ROŠTÝN, ZEVA SCHLÍSTOVICE, AGROPRODUCT a KARLOV se ztotožňuji se závěry správního orgánu prvního stupně ohledně jejich spíše pasivní role při jednání v Jevišovicích a formulaci zakázané dohody. Postup správního orgánu prvního

stupně, jenž tuto skutečnost hodnotil jako polehčující okolnost, pročež přistoupil ke snížení základní částky pokuty u jmenovaných účastníků o 10 %, považují za zákonný a správný.

Zásada nediskriminace

138. Účastníci AGRO JEVIŠOVICE a KARLOV v rozkladu namítli, že Úřad při posouzení závažnosti deliktu a následném stanovení sankce postupoval diskriminačně, přičemž odkázali na výše citované rozhodnutí předsedy Úřadu sp. zn. R 10/99 ze dne 29. 6. 1999.
139. Uvedené námitky nemohu přisvědčit. V Rozhodnutí 1999, resp. v rozhodnutí jemu předcházejícím č.j. S 25/99-240 ze dne 16. 4. 1999 je výslovně uvedeno, že pokuta byla uložena v symbolické výši vzhledem k jejímu preventivnímu působení v tomto konkrétním případě. Jak uvedl správní orgán prvního stupně v rozhodnutí č.j. S 25/99-240: „...*Ve shora uvedeném kontextu preferoval Úřad preventivní funkci pokuty a uložil sankci, jež má především varovat účastníky řízení před podobným protisoutěžním jednáním. Pro Úřad je prioritní věcí odstranění narušení soutěže a ukončení zakázaného jednání. I z toho důvodu je pokuta spíše symbolická...*“ Ze skutečnosti, že v uvedeném rozhodnutí, jež bylo vydáno řadu let před nyní napadeným rozhodnutím, Úřad akcentoval preventivní funkci sankce a považoval v daném případě za dostatečné pouze symbolické pokuty, nelze dovozovat povinnost postupovat shodným způsobem ve všech dalších případech.
140. V této souvislosti zdůrazňuji, že Úřad ve své rozhodovací praxi od počátku devadesátých let minulého století ukládané pokuty postupně zvyšuje vzhledem k rostoucímu právnímu povědomí o ochraně hospodářské soutěže (viz str. 4 a 5 Zásad, dostupné na www.uohs.cz). Od uložení pokuty Rozhodnutím 1999 do uložení pokuty napadeným rozhodnutím uběhlo osm let. Ostatně rovněž krajský soud ve svém rozsudku č. j. 62 Ca 41/2009-542 ze dne 5. 8. 2010 judikoval, že nelze dovozovat nepředvídatelnost rozhodovací praxe Úřadu, pokud mezi jednotlivými rozhodnutími uplynula delší doba.⁹ Tento postup je plně aprobovaný rovněž evropskými soudy. V této souvislosti odkazují zejména na rozhodnutí Tribunálu T-279/02 ze dne 5. 4. 2006 ve věci Degussa, který deklaroval, že „...*soutěžní úřad může kdykoli přizpůsobit výši ukládaných pokut, pokud to vyžaduje účinná aplikace soutěžního práva, a uložení vyšší pokuty oproti předchozí praxi, a to i v podobných případech, nelze samo o sobě považovat za protiprávní postup...*“¹⁰
141. Pokud správní orgán prvního stupně v nyní projednávané věci vzhledem k legitimně očekávatelnému vyššímu povědomí soutěžitelů o ochraně hospodářské soutěže uložil pokuty výrazně vyšší, nemám, co bych mu na tomto postupu vytknul.

Další námitky účastníků řízení

142. Jak se podává z odůvodnění napadeného rozhodnutí, prvostupňový orgán zohlednil či se argumentačně vypořádal při určování výše pokuty i s dalšími skutečnostmi namítanými účastníky řízení, jako jejich hospodářské výsledky (bod 114 napadeného rozhodnutí), či

⁹ V konkrétním případě posuzovaném krajským soudem uplynulo mezi jednotlivými rozhodnutími Úřadu 7 let, tedy dokonce doba kratší než je ta v současnosti posuzovaném případě.

¹⁰ Uvedený rozsudek byl potvrzen rozsudkem Soudního dvora C-266/06 P ze dne 22. 5. 2008.

krize odvětví chovu drůbeže (bod 117 napadeného rozhodnutí), přičemž v této souvislosti tak odkazují na příslušné pasáže napadeného rozhodnutí.

143. Ve vztahu k námitkám některých účastníků, že správní orgán prvního stupně nedostatečně zohlednil spolupráci těchto účastníků s Úřadem v průběhu správního řízení, odkazují na bod 113. napadeného rozhodnutí a znění § 21 odst. 7 zákona. Toto ustanovení ukládá soutěžitelům povinnost poskytnout Úřadu na jeho vyžádání úplné, správné a pravdivé podklady a informace ve lhůtě jím stanovené. Účastníci řízení tak jsou povinni poskytovat součinnost (spolupracovat) ve smyslu výše uvedeného ustanovení a není u nich tak přítomen prvek dobrovolnosti, který by bylo možno zohlednit jako polehčující okolnost při zvažování výše pokuty. Dále podotýkám, že žádný z účastníků řízení významněji nepřispěl k objasnění deliktu. Na tomto místě pak příkladmo poukazuji na tvrzení ZD PETŘÍN obsažené v rozkladu (str. 2), že k podepsání Prohlášení ze strany účastníků nedošlo, na kterém účastník řízení nadále setrvává, ačkoliv byl ve správním řízení prokázán opak (viz č.l. 420 správního spisu, bod 40. napadeného rozhodnutí).

Nezákonně provedené dokazování

144. Účastník řízení AGRO JEVIŠOVICE namítá, že k závěru o jeho iniciační roli při uzavření kartelové dohody dospěl Úřad toliko na základě výpovědi jeho tehdejšího předsedy představenstva Ing. Bohumíra Rady. Podle mínění účastníka řízení byl jmenovaný vyslechnut jako svědek. Takový postup byl však v rozporu se zákonem, neboť člena statutárního orgánu jako svědka vyslýchat nelze. Tento právní názor účastník opírá o judikaturu Nejvyššího správního soudu. K této námitce především uvádím, že z argumentace účastníka není patrné, na základě jakých skutečností dospěl k závěru, že byl předseda představenstva vyslechnut jako svědek. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 Afs 58/2009 – 541 ze dne 31. 3. 2010, na nějž účastník řízení odkazuje ve svém vyjádření, posuzoval situaci, kdy Úřad provedl výslech člena statutárního orgánu právnické osoby jako svědka podle § 55 správního řádu. Podle soudu šlo o protiprávní postup zejména z toho důvodu, že připuštěním možnosti svědecké výpovědi osob, které jsou statutárním orgánem právnické osoby, by byly právnické osoby ve správním řízení znevýhodněny oproti osobám fyzickým; jednalo by se tedy o porušení zásady rovného postavení dotčených osob při uplatňování svých procesních práv. Soud v této souvislosti zdůraznil, že účastník řízení na rozdíl od svědka není povinen vypovídat pravdivě v tom smyslu, že by mohl být za vědomě nepravdivou výpověď trestně stíhán. Tomu odpovídá i rozdílný obsah poučení, které účastníku řízení a svědku poskytne soud nebo správní orgán před započítáním jejich výslechu a pod jehož vlivem účastník a svědek vypovídají. V nyní projednávané věci je z protokolu o ústním jednání ze dne 22. 1. 2007 (viz č. l. 70 – 75 správního spisu) zřejmé, že Ing. Rada se uvedeného dne dostavil na Úřad jako osoba jednající za účastníka řízení, nikoliv jako svědek. Jmenovaný byl před započítáním jednání poučen o povinnostech účastníka řízení ve smyslu § 21 odst. 5 a 7 a § 22 odst. 1 písm. a) a b) zákona a o ochraně obchodního tajemství a povinnosti mlčenlivosti zaměstnanců Úřadu ve smyslu § 24 zákona ve spojení s § 15 odst. 3 správního řádu, nikoliv o tom, že by se uvedením nepravdivých informací vystavil riziku trestního stíhání. Při jednání byly účastníku řízení kladeny otázky ohledně toho, kde se uskutečnila schůzka s ostatními účastníky, kdo je svolal, kdo se podílel na sepsání Prohlášení, dále otázky týkající se obsahu Prohlášení a situace, která nastala po jeho zveřejnění, přičemž Ing. Rada na tyto

otázky ochotně odpovídal. Úřad v tomto případě postupoval v souladu s výše citovanými ustanoveními zákona a od předsedy představenstva AGRO JEVIŠOVICE požadoval pouze faktické informace ohledně schůzky účastníků v Jevišovicích a Prohlášení, které tam bylo učiněno. Jsem proto přesvědčen, že postupem Úřadu nebylo nikterak zasaženo do práv účastníka řízení ani Ing. Rady, a že jím poskytnuté informace byly získány v souladu se zákonem. Námitku nezákonně provedeního dokazování proto považuji za nedůvodnou.

In-house dodávky

145. Účastníci AGRO JEVIŠOVICE a ZEVA CHLÍSTOVICE poukazují na skutečnost, že jsou součástí téhož soutěžitele jako odběratel Kostecké uzeniny (skupina AGROFERT). Z tohoto důvodu je třeba při stanovení výše pokuty a posouzení, zda není pro účastníky likvidační, vycházet z obratu mimo skupinu AGROFERT (vyloučení tzv. *in-house* dodávek). Účastníci svůj právní názor opírají zejména o rozsudek krajského soudu č. j. 62 Af 67/2010 – 140 ze dne 15. 12. 2011. V uvedené věci se krajský soud zabýval žalobou proti rozhodnutí předsedy Úřadu sp. zn. R8/2010 ze dne 6. 9. 2010. Správní delikt žalobce, společnosti Sokolovská uhelná, právní nástupce, a. s., spočíval v tom, že uzavíral a následně plnil dohody o zákazu exportu na vertikální úrovni. Žalobce mimo jiné namítal, že Úřad dospěl k nesprávnému závěru, že v jeho případě nelze aplikovat výjimku *de minimis*, neboť jeho tržní podíl překročil 15 %. K tomuto závěru Úřad dospěl poté, co z relevantního trhu vyloučil *in-house* dodávky mezi společnostmi Severočeské doly, a. s., a ČEZ, a. s. Žalobce s tímto postupem nesouhlasil, neboť předmětné dodávky byly sjednány v době, kdy uvedené subjekty nebyly součástí jednoho podnikatelského uskupení. Krajský soud v citovaném rozsudku potvrdil správnost postupu Úřadu, přičemž odkázal na rozhodnutí Komise ve věci COMP/M.2002 ze dne 26. 7. 2000, v němž byl, v souvislosti s posouzením fúze soutěžitelů, vysloven obecný závěr, že vyloučení vlastních dodávek z relevantního trhu je obecnou praxí Komise (viz bod 11 rozhodnutí Komise). Rozsudek krajského soudu byl následně zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Afs 3/2012 – 131 ze dne 20. 12. 2013, nicméně ve vztahu k této otázce Nejvyšší správní soud nezpochybnil správnost závěru krajského soudu.
146. V nyní projednávané věci se však jedná o odlišnou situaci. Ve výše uvedeném případě byly *in-house* dodávky posuzovány za účelem zjištění výše tržního podílu a případné aplikace výjimky *de minimis*. V nynější věci se účastníci řízení dopustili jednoho z nejzávažnějších porušení zákona, u něhož uplatnění uvedené výjimky nepřicházelo v úvahu [§ 6 odst. 2 písm. a) zákona]. Pro posouzení jejich odpovědnosti za protiprávní jednání byla velikost tržního podílu irelevantní.
147. Namítají-li účastníci, že při stanovení výše pokut měly být z obratu vyloučeny *in-house* dodávky, je třeba uvést, že ačkoliv byl účastník ZEVA CHLÍSTOVICE v době spáchání deliktu nepřímo ovládán společností Agrofert, a. s., stejně jako odběratel Kostecké uzeniny, prokazatelně se účastnil kartelové dohody, a to jak jejího uzavření dne 13. 12. 2006, tak i její realizace na jednání se společností Kostecké uzeniny následujícího dne. Ani skutečnost, že nepatřil k nejaktivnějším účastníkům kartelu, k níž bylo při kalkulaci pokuty samostatně přihlédnuto, nic nemění na tom, že se podílel na tlaku, který byl na uvedeného odběratele vyvíjen. Za dané situace by bylo zcela absurdní, aby při stanovení sankce za toto protiprávní jednání Úřad odhlížel od dodávek účastníka společnosti Kostecké uzeniny z toho důvodu, že tyto subjekty byly součástí jedné skupiny. Nad to je

třeba zdůraznit, že Kostelecké uzeniny byly hlavním odběratelem společnosti ZEVA CHLÍSTOVICE. Vyloučení dodávek mezi těmito subjekty by pravděpodobně vedlo k tomu, že by účastníku řízení byla uložena pokuta v zanedbatelné výši. Taková situace by však neodpovídala skutečnosti, že se účastníci dopustili velmi závažného narušení hospodářské soutěže s prokázanými dopady na relevantní trh.

148. Úřadu není známo, že by účastník řízení AGRO JEVIŠOVICE byl v době spáchání správního deliktu součástí téhož podnikatelského seskupení jako společnost Kostelecké uzeniny; účastník ostatně v tomto smyslu ve svém vyjádření nic netvrdil. Oba účastníci nicméně uvedli, že pokud jsou v současné době součástí skupiny AGROFERT, měl bych k této skutečnosti přihlídnout při dodatečném zvážení přiměřenosti pokuty a její případné likvidačnosti a vyloučit jejich dodávky pro společnost Kostelecké uzeniny. V této souvislosti uvádím, že předmětem dodatečného zvážení přiměřenosti pokuty je zohlednění celkové ekonomické situace delikventů před vydáním rozhodnutí o rozkladech, neboť jejich nynější situace se může lišit od situace, v níž se nacházeli v době vydání napadeného rozhodnutí. Účelem uvedeného postupu je toliko zvážit, zda pokuty, jejichž výše odpovídá závažnosti, délce trvání a případnému opakování spáchaného deliktu, nejsou nyní pro účastníky řízení likvidační. Z tohoto důvodu je třeba vycházet z celkových hospodářských výsledků účastníků bez ohledu na to, komu své produkty dodávali.
149. Na základě výše uvedeného jsem proto nevyhověl návrhu účastníků AGRO JEVIŠOVICE a ZEVA CHLÍSTOVICE na doplnění dokazování o údaje o objemu vnitropodnikových dodávek. V této souvislosti odkazuji na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 118/09 ze dne 8. 12. 2009, v němž bylo řečeno: „*Neakceptování důkazního návrhu účastníka řízení lze založit pouze třemi důvody. Prvním je argument, podle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, podle kterého důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potencií. Konečně třetím je pak nadbytečnost důkazu, tj. argument, podle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno.*“¹¹ V nynější věci jsem již podrobně vyložil, z jakých důvodů nelze uvažovat o vyloučení vnitropodnikových dodávek z obratu účastníků řízení. Za této situace jsem přesvědčen, že návrh účastníků řízení na doplnění dokazování o údaje o vnitropodnikových dodávkách směřuje k prokázání skutečností, jež jsou pro rozhodování o pokutách v této věci irelevantní.

Prekluze lhůty pro uložení pokuty

150. Účastníci řízení AGRO JEVIŠOVICE a ZEVA CHLÍSTOVICE namítají, že v nynější věci došlo k uplynutí lhůty pro uložení pokuty podle § 22 odst. 5 zákona. Podle jejich mínění nemohlo dojít ke stavení uvedené lhůty po dobu řízení o kasační stížnosti Úřadu proti prvnímu rozsudku krajského soudu, a k jejímu uplynutí tak došlo již dne 19. 6. 2011. Účastníci proto nyní navrhují zastavení správního řízení.

¹¹ Uvedený závěr byl posléze převzat správními soudy a vztažen i na rozhodování správního orgánu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Afs 5/2014 – 32 ze dne 29. 5. 2014).

151. Podle § 41 s. ř. s. platí: „*Stanoví-li zvláštní zákon ve věcech přestupků, kárných nebo disciplinárních nebo jiných správních deliktů (dále jen "správní delikt") lhůty pro zánik odpovědnosti, popřípadě pro výkon rozhodnutí, tyto lhůty po dobu řízení před soudem podle tohoto zákona neběží. To platí obdobně o lhůtách pro zánik práva ve věcech daní, cel, poplatků, odvodů, záloh na tyto příjmy a odvodů za porušení rozpočtové kázně, které jsou příjmem státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo rezervních fondů organizačních složek státu, rozpočtů územních samosprávných celků, nebo státních fondů nebo Národního fondu, a o promlčecích dobách ve věci náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené při výkonu veřejné moci podle zvláštního zákona.*“
152. Podle tohoto ustanovení neběží lhůty pro uložení sankce za správní delikt po dobu soudního řízení správního, a to včetně řízení o kasační stížnosti¹². Soudní řád správní nestanoví, na rozdíl od nynějšího i dřívějšího občanského zákoníku (viz § 112 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, a § 648 zákona č. 89/2010 Sb., občanský zákoník) žádné podmínky, jejichž nesplnění by vyloučilo stavení lhůty po dobu řízení před soudem.
153. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 2 Afs 79/2011 – 171 ze dne 12. 4. 2012 uvedl, že: „*[s]myslem a účelem § 41 s. ř. s. je, aby v důsledku soudního řízení, jehož délka je zpravidla nezávislá na aktivitě účastníků řízení, nezanikla dosud nevyužitá část prekluzivní lhůty. Správní orgán v určité lhůtě pravomocně rozhodl a podání žaloby běh prekluzivní lhůty staví do doby rozhodnutí soudu.*“ Na jiném místě téhož rozsudku Nejvyšší správní soud zdůraznil, že: „*[s]tavění lhůty podle § 41 s. ř. s. je vázáno na samotnou skutečnost, že bylo zahájeno soudní řízení. Dobou řízení před soudem je třeba rozumět dobu od jeho zahájení do jeho skončení.*“ V této souvislosti považuji za vhodné odkázat rovněž na důvodovou zprávu k návrhu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, jež je dostupná na oficiální webové stránce Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (www.psp.cz), která ve vztahu k § 41 s. ř. s. (v návrhu soudního řádu správního jde o § 40) uvádí následující: „*Praxe v minulých letech ukázala, že v mnohých případech dochází k tomu, že soud sice zruší rozhodnutí správního orgánu, jehož vydání bylo omezeno lhůtou (například tresty za správní delikty, některá rozhodnutí ve věcech daňových, celních), nicméně se tak stane například jen z důvodů vážných procesních vad předchozího řízení. Současně však je zřejmé, že k deliktu došlo, nebo že důvody pro doměření daně nebo cla budou očividně dány. Mnohé lhůty pro to však hmotné právo správní a finanční stanoví tak krátké, že po zrušení věci soudem a vrácení spisů správnímu orgánu tu již není časový prostor pro další řízení a vydání nového rozhodnutí. Jinak řečeno, možnost trest uložit nebo daň doměřit je prekludována.*“ Z důvodové zprávy k návrhu soudního řádu správního je jasně patrné, že úmyslem zákonodárce bylo předejít situaci, kdy prekluzivní lhůta uplyne v průběhu soudního řízení, jehož délku nemůže správní orgán ovlivnit.
154. Kasační stížnost Úřadu proti prvnímu rozsudku krajského soudu byla podána v zákonné dvoutýdenní lhůtě. Vzhledem k tomu, že v kasační stížnosti nebyly podrobně vylíčeny důvody, pro které Úřad napadl předmětný rozsudek krajského soudu, Nejvyšší správní

¹² Srov. zejména usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2012, čj. 8 Afs 29/2012 – 78, v němž rozšířený senát uvedl, že: „*§ 41 s. ř. s. dopadá také na řízení o kasační stížnosti, a to bez ohledu na to, jak o žalobě rozhodl krajský soud. Po dobu řízení o kasační stížnosti se tak tedy v souladu s § 41 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. staví běh prekluzivní lhůty podle § 47 starého daňového řádu.*“

soud jej vyzval k doplnění kasační stížnosti ve lhůtě jednoho měsíce. Úřad kasační stížnost doplnil, ale učinil tak až po uplynutí stanovené lhůty. Ode dne, kdy marně uplynula lhůta pro doplnění kasační stížnosti, bylo rozhodnutí o jejím odmítnutí plně v dispozici Nejvyššího správního soudu a nijak nezáviselo na aktivitě účastníků řízení. Úřad tedy neměl žádný vliv na to, kdy Nejvyšší správní soud o věci rozhodne, přičemž tato skutečnost mu ani nebyla a nemohla být známa.

155. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 18. 9. 2012, čj. 8 Afs 29/2012 – 78, věnoval pozornost otázce, zda se má § 41 s. ř. s. aplikovat i na řízení o kasační stížnosti žalovaného správního orgánu proti rozsudku krajského soudu, jímž bylo zrušeno jeho rozhodnutí, neboť správní orgán je po zrušení svého rozhodnutí soudem povinen pokračovat v řízení. Rozšířený senát však dospěl k jednoznačnému závěru, že uplatnění § 41 s. ř. s. nemůže záviset na tom, jak dopadlo předchozí řízení před krajským soudem, protože takový postup by vedl k narušení právní jistoty adresátů právních norem a znepřehlednění právní úpravy. Obdobně lze argumentovat i v případě úvahy účastníků řízení o vyloučení aplikace citovaného ustanovení v případě nepřipustných nebo opožděných kasačních stížností.
156. Účastníci řízení argumentují údajnými absurdními důsledky aplikace citovaného ustanovení v případě všech řízení před správními soudy bez ohledu na to, zda v nich soudy rozhodnou meritorně či nikoliv. Podle účastníků takový výklad § 41 s. ř. s. nahrává podávání účelových kasačních stížností, třeba i zjevně nepřipustných či opožděných, jejichž jediným cílem je dosáhnout stavení lhůty pro uložení sankce a tím jejího faktického prodloužení. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že kasační stížnost Úřadu proti prvnímu rozsudku krajského soudu nebyla zjevně nepřipustnou a nebyla podána opožděně. Skutečnost, že Úřad blanketní kasační stížnost doplnil k výzvě Nejvyššího správního soudu až po uplynutí stanovené lhůty, v žádném případě nesvědčí o tom, že by důvodem jejího podání byla snaha dosáhnout prodloužení lhůty pro uložení sankce.
157. Po marném uplynutí lhůty pro doplnění kasační stížnosti bylo již věcí Nejvyššího správního soudu, aby rozhodl o odmítnutí kasační stížnosti, přičemž Úřadu nebylo známo, kdy se tak stane. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud mohl předmětnou kasační stížnost odmítnout v řádu týdnů nebo dokonce i v řádu dnů po marném uplynutí lhůty pro její doplnění, bylo zcela vyloučeno, aby Úřad kalkuloval s tím, že podáním imperfektní kasační stížnosti dosáhne významného prodloužení lhůty pro vydání svého rozhodnutí a uložení pokuty. Ze skutečnosti, že Úřad předmětnou kasační stížnost doplnil podrobným odůvodněním, byť po lhůtě, je naopak patrné, že cílem Úřadu bylo dosáhnout věcného projednání kasační stížnosti a zrušení prvního rozsudku krajského soudu. Argumenty účastníků řízení údajnou účelovostí kasační stížnosti proto považují za zcela liché.
158. Účastníci řízení argumentují též ustanovením § 112 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník: *„Uplatní-li věřitel v promlčecí době právo u soudu nebo u jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně pokračuje nebo je-li ohledně jeho práva zahájena mediace podle zákona o mediaci, promlčecí doba neběží od tohoto uplatnění po dobu řízení nebo od tohoto zahájení po dobu mediace. To platí i o právu, které bylo pravomocně přiznáno a pro které byl u soudu nebo u jiného příslušného orgánu navržen*

*výkon rozhodnutí.*¹³ Právní úprava stavení běhu promlčecích lhůt v soukromém právu však s aplikací § 41 s. ř. s. ve vztahu k prekluzivní lhůtě pro uložení správní sankce nikterak nesouvisí. Za nepřipadný je nutno považovat rovněž odkaz účastníků řízení na nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 182/01 ze dne 24. 6. 2003, jenž se týkal zcela odlišné situace.

159. Na základě výše uvedeného jsem přesvědčen, že pokud jde o řízení o kasační stížnosti proti prvnímu rozsudku krajského soudu, lhůta pro uložení pokuty podle § 22 odst. 5 zákona neběžela ode dne podání kasační stížnosti do právní moci usnesení Nejvyššího správního soudu o jejím odmítnutí a nemohla tedy uplynout dne 19. 6. 2011, jak tvrdí účastníci řízení.
160. Nad rámec výše uvedeného dále uvádím, že ačkoliv ke spáchání správního deliktu došlo již koncem roku 2006, lhůta podle § 22 odst. 5 zákona dosud neuplynula, neboť v dané věci došlo k jejímu stavení opakovaně po dobu všech proběhnuvších řízení před správními soudy, a to vždy po celou dobu soudního řízení, včetně řízení o kasační stížnosti.

Nenaplnění účelu sankce a nepřiměřená délka řízení

161. Účastníci řízení AGRO JEVIŠOVICE a ZEVA CHLÍSTOVICE dále namítají, že uložení pokuty nenaplnuje účel trestu, neboť od spáchání deliktu uplynulo již více než osm let. Účastníci v této souvislosti odkazují na nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 554/04 ze dne 31. 3. 2005, z něhož dovozují, že po tak dlouhé době není uložení pokuty způsobilé naplnit represivní ani individuálně a generálně preventivní účel. Její případné uložení postrádající legitimní cíl v podobě ochrany veřejného zájmu, by bylo projevem libovůle. S odkazem na čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy a citací shora uvedeného nálezu Ústavního soudu dovodil povinnost Úřadu zohlednit délku řízení při ukládání sankce a sankci snížit.
162. Posuzování délky řízení a její (ne)přiměřenosti je otázkou relativní, při níž je vždy v konkrétním případě třeba zkoumat vztah délky řízení k dalším atributům řízení, jako jsou složitost jeho předmětu, požadavky na provádění dokazování v průběhu řízení, jednání a procesní aktivity účastníků řízení aj. Na straně Úřadu nebyly dány žádné zvláštní okolnosti, které by způsobily, že správní řízení samotné probíhalo nepřiměřeně dlouhou dobu. Správní orgán se při svém rozhodování zcela standardním způsobem vyrovnal s vyhodnocením shromážděných důkazů, stejně jako s podáními účastníků řízení. Po této stránce tedy na straně správního orgánu žádné průtahy v řízení nevznikly.
163. Upozornit je ovšem třeba na shora popsany průběh celého řízení, včetně řízení před správními soudy. Z něho je patrné, že Úřad řízení zahájil neprodleně poté, co se dozvěděl skutečnosti svědčící o spáchání deliktu. První rozhodnutí ve věci bylo vydáno dne 13. 7. 2007, tedy přibližně půl roku po zahájení správního řízení. Toto rozhodnutí bylo posléze korigováno dne 22. 4. 2008 prvním rozhodnutím předsedy Úřadu o rozkladech. Z uvedeného je zřejmé, že Úřad ve věci meritorně rozhodl v rozmezí přibližně jednoho a půl roku s tím, že věc prošla oběma stupni řízení. V červnu 2008 napadli účastníci řízení rozhodnutí předsedy Úřadu žalobami. U správních soudů se věc nacházela do konce února 2011. Po několikaleté přetržce se tak věc vrátila předsedovi Úřadu k dalšímu řízení

¹³ Obdobnou úpravu obsahuje v § 648 i v současnosti účinný zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

a novému rozhodnutí. To bylo vydáno dne 23. 5. 2011, tedy necelé tři měsíce po skončení řízení před správními soudy. Druhé rozhodnutí o rozkladech bylo v červenci 2011 napadeno žalobami účastníků řízení a věc se poté opět nacházela u správních soudů až do konce roku 2014, přičemž v současné době je znovu rozhodováno o pokutách. Z takto zestručněného časového přehledu plyne, že řízení před správním orgánem netrvalo ani celé tři roky. Bylo-li by tomu jinak, muselo by být s ohledem na uplynutí prekluzivní lhůty zastaveno. Naproti tomu lze poukázat na skutečnost, že řízení před správními soudy trvalo přibližně šest let.

164. Za daného stavu si lze klást otázku, zda správní orgán má na sebe brát zodpovědnost i pokud jde o délku soudního řízení správního, jak svými námitkami naznačuje účastník řízení. Podle zákona účinného v době spáchání deliktu totiž byla konstrukce lhůty pro uložení pokuty odlišná od současného znění. Podle právní úpravy rozhodné pro toto řízení je Úřad povinen zahájit, vést a ukončit řízení o uložení pokuty v subjektivní lhůtě tří let od dozvědění se o porušení zákona (objektivní činila 10 let od spáchání), jinak jeho oprávnění uložit pokutu zaniká. Zákonná konstrukce prekluze uložení sankce byla podle mého názoru záměrně postavena tak, aby ze strany správních orgánů nedocházelo k průtahům a věc byla v přijatelné době projednána a skončena. Zákonná povinnost zohledňovat délku řízení pro správní orgán zakotvena není a z dosavadní judikatury ve vztahu k právníkům osobám a správním deliktům taková povinnost neplyne.
165. Nedomnívám se rovněž, že uložení pokuty po delší době od spáchání protisoutěžního jednání by neobstálo v testu proporcionality, jak uvádí účastníci řízení. Test proporcionality je širší pojem. Používá se vždy tam, kde se dostanou do konfliktu dvě základní lidská práva, případně veřejný zájem, který je v podobě principu či hodnoty obsažen v ústavním pořádku¹⁴. Pokud jde o problematiku řešenou Úřadem, domnívám se, že zákonodárce zde výslovně upřednostnil veřejný zájem na ochraně hospodářské soutěže v situacích, kdy dojde k jejímu narušení nebo ohrožení. Ostatně i Listina v čl. 11 odst. 3 stanoví, že vlastnictví zavazuje a že nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Účastníci řízení se v této věci prokazatelně dopustili protisoutěžního jednání a jednali v rozporu s veřejným zájmem chráněným zákonem, uložení sankce za protiprávní jednání je tedy zcela přirozeným následkem. Nutno dále zdůraznit, že zákon k uložení sankce stanovuje Úřadu lhůtu tří roků. Jelikož tato lhůta Úřadu stále ještě neuplynula, nevidím žádný důvod k tomu, považovat uložení sankce za protizákonné, či odporující veřejnému zájmu. Uzavírám tedy, že veřejný zájem na uložení pokuty, která by byla nejen represivním následkem za protisoutěžní jednání, ale která by i po určitém časovém odstupu působila na ostatní soutěžitele odstrašujícím dojmem, zde podle mého názoru stále trvá.
166. Za nepřípadný dále považuji i odkaz účastníků řízení na nález Ústavního soudu týkající se trestních věcí. V prvé řadě se v tomto nálezu Ústavní soud zabývá délkou soudního řízení, nikoliv řízení správního, dále je jím posuzována problematika trestně právní, která je obecně hodnocena jako problematika „citlivější“, příp. jako problematika zvýšeného významu, kam evropský, Ústavní i Nejvyšší soud řadí problematiku věcí opatrovnických,

¹⁴ Srov. nález Ústavního soudu ČR ze dne 18. 12. 2006, sp. zn. I. ÚS 321/06.

pracovně právních sporů, věcí osobního stavu, sociálního zabezpečení a věcí týkající se zdraví a života¹⁵.

167. Ke všem těmto specifikům jsem přihlédl i v této věci a neshledal jsem důvod pro to, aby se dosavadní délka řízení odrazila ve výši ukládané pokuty. Účelu trestu lze podle mého názoru stále dosáhnout. Z hlediska účelu trestu zdůrazňuji především funkci generální prevence ukládané sankce. Úřad svým rozhodnutím dává jasně najevo, že protisoutěžní jednání nemůže zůstat nepotrestáno a že ani po déle trvajícím řízení, resp. jeho soudním přezkumu, Úřad nerezignoval na veřejný zájem na sankcionování narušitelů hospodářské soutěže, ale i ochraně soutěže jako takové.

Zákonný limit pro stanovení pokuty

168. Ve shodě se závěrem prvostupňového správního orgánu (bod 116. napadeného rozhodnutí) jsem z výkazů zisků a ztrát účastníků řízení za rok 2006 (správní spis č.l. 250, 404, 473, 879, 881b, 918b, 929b) ověřil, že uložená pokuta byla uložena v zákonném rozmezí, neboť u žádného z účastníků její výše nepřesáhla 10 % z čistého obratu dosaženého v roce 2006.

Výsledná výše pokut

169. Dospěl jsem tedy k závěru, že správní orgán prvního stupně uložil účastníkům řízení (mimo ZD PETŘÍN) pokuty ve správné výši. Co se týče účastníka řízení ZD PETŘÍN, bylo nutno zvýšit základní částku pokuty (737.000,- Kč) za úmyslné porušení zákona o 20 % (147.400,- Kč), přihlédl jsem ovšem i k polehčujícím okolnostem spočívajícím v neprokázání realizace zakázané dohody u tohoto soutěžitele, jakož i k jeho pasivní a následovnické roli, což odůvodňuje snížení upravené základní částky pokuty o 30 % (265.320,- Kč). Celkově jsem tedy, vycházející ze základní částky vypočtené správním orgánem prvního stupně, pokutu provedením popsanych úprav zvýšil na výslednou částku 619.000,- Kč.
170. Pro úplnost dodávám, že při zohledňování polehčujících okolností jsem užil stejný postup, jaký užil v rámci své diskrece správní orgán prvního stupně. Nejprve jsem upravoval základní částku pokuty vlivem přitěžujících okolností směrem nahoru, a poté takto upravenou částku pokuty snižoval o polehčující okolnosti. Uvedený postup, v současnosti již Úřadem dle Zásad neaplikovaný, je pro účastníky řízení příznivější.
171. V souvislosti s úpravou pokuty pro ZD Petřín připomínám § 25a zákona, jenž mimo jiné stanoví, že v řízení u Úřadu se postupuje podle správního řádu, ovšem ustanovení správního řádu o zákazu změny napadeného rozhodnutí v neprospěch odvolatele se nepoužijí. Z ustálené judikatury správních soudů (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2008, č. j. 1 As 26/2008-69, ze dne 21. 11. 2007, č. j. 3 As 56/2006-101, ze dne 20. 12. 2007, č. j. 6 As 63/2006-101 a ze dne 6. 3. 2006, č. j. 6 As 18/2005-55) plyne, že ve správním trestání nelze platnost zákazu *reformatio in peius* bez výslovného ustanovení pozitivního práva dovodit. Tam, kde tento zákaz zákonodárce zavést chtěl,

¹⁵ Srov. např. účastníkem řízení citovaný náleží Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2005, sp. zn. I. ÚS 554/04, publikovaný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu pod č. 67/2005, srov. rozsudek ESLP ve věci Kříž proti České republice ze dne 9. 1. 2007, č. 26634/03, rozsudek ESLP ve věci Jírů proti České republice ze dne 26. 10. 2004, č. 65195/01, rozsudek ESLP ve věci Kniat proti Polsku ze dne 26. 7. 2005, č. 71731/01, rozsudek ESLP ve věci Salomonsson proti Švédsku ze dne 12. 11. 2002, č. 38978/97, rozsudek ESLP ve vi Silva Pontes proti Portugalsku ze dne 23. 3. 1994, č. 14940/89, aj.

výslovně tak učinil. Dle Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 18. 6. 2008, č. j. 1 As 26/2008-69, str. 5) neplatí, že by „*zákaz změny k horšímu byl v rozporu s principem právní jistoty a ve svém důsledku i v rozporu s principem spravedlivého procesu ve smyslu čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Z tohoto článku ani z jiného článku Evropské úmluvy nelze dovodit, že by členské státy úmluvy měly aplikovat zákaz změny k horšímu v řízení o správních deliktech. Ani dosavadní rozhodovací činnost Evropského soudu pro lidská práva nesvědčí takovému výkladu.*“¹⁶ Pro shodný závěr z poslední doby odkazují též na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 204/2014 – 71 ze dne 15. 4. 2015.

172. K námitkám některých účastníků řízení, že výše jim uložených pokut přesáhla jejich hospodářské výsledky za rok 2006, podotýkám, že tak tomu bylo v případě účastníků AGROPRODUCT, KARLOV a ZD PETŘÍN. Správní orgán prvního stupně se však zabýval i otázkou přiměřenosti uložených pokut a z tohoto důvodu přihlédl i k hospodářským výsledkům účastníků řízení za rok 2005. Toliko pro úplnost nyní dodávám, že v době vydání napadeného rozhodnutí nebylo možné považovat pokuty uložené účastníkům řízení za nepřiměřené. ZD PETŘÍN sice dosáhl v roce 2005 zisku pouze 74.000,- Kč po zdanění, v roce 2004 však dosáhl zisku 688.000,- Kč po zdanění (viz č. I. 156 správního spisu). AGROPRODUCT dosáhl v roce 2005 zisku 1.487.000,- Kč po zdanění (viz č. I. 225 správního spisu) a KARLOV dosáhl v roce 2005 zisku 922.000,- Kč po zdanění (viz č. I. 404 správního spisu). Při posouzení přiměřenosti nyní ukládaných pokut však není rozhodující, v jaké situaci se účastníci řízení nacházeli v době vydání napadeného rozhodnutí, ale jaká je jejich aktuální ekonomická situace; z tohoto hlediska jsem se touto otázkou nyní zabýval (viz níže).

Dodatečné zvážení přiměřenosti pokut

173. Z důvodu časového odstupe mezi vydáním napadeného rozhodnutí a tímto rozhodnutím jsem ještě dodatečně zvážil a přezkoumal, zda ukládané pokuty nemohou být nyní považovány za nepřiměřené či likvidační. Při ukládání pokut jsem proto reflektoval i pozdější hospodářskou situaci dotčených soutěžitelů. Zdůrazňuji ovšem, že sama případná pozdější změna hospodářské situace nemůže vést k popření uložení sankce odrazující povahy pro narušitele zákona. I Komise v Pokynech věnuje zvláštní pozornost potřebě zajistit, aby pokuty měly dostatečně odrazující účinek. Smyslem mého dodatečného přezkumu výše pokut bylo uložení pokut odpovídajících jak zákonem předvídaným a judikaturou dovozeným kritériím, tak uložení pokut reflektujících i pozdější hospodářskou situaci dotčených soutěžitelů, aby tyto nemohly být považovány za likvidační.
174. V této souvislosti dále poukazuji na bod 35 Pokynů Komise, kde se výslovně podává: „*Ke snížení pokuty (...) nebude Komisi stačit pouhé zjištění, že se daný podnik nachází*

¹⁶ Ústavní soud k této věci ve svém usnesení ze dne 28. 1. 2009, sp. zn. III. ÚS 880/08, na něž se dále odvolává v usnesení ze dne 23. 2. 2011, sp. zn. I. ÚS 2252/10, poznamenal, že: „*pro oblast správního trestání nelze ústavněprávních předpisů dovodit všeobecný zákaz změny rozhodnutí v neprospěch odvolatele (zákaz reformatio in peius). Takový zákaz nelze dovodit ani z práva na spravedlivý proces, zakotveného v článku 6 odst. 1 Úmluvy, ani z článku 36 odst. 1 Listiny, ani z článku 2 odst. 1 Dodatkového protokolu č. 7 k Úmluvě.*“

v nepříznivé nebo ztrátové finanční situaci. Snížení bude povoleno pouze na základě objektivních důkazů prokazujících, že uložení pokuty podle podmínek stanovených v těchto pokynech by nezvratně ohrozilo ekonomickou životaschopnost dotyčného podniku a vedlo by ke ztrátě veškeré hodnoty jeho majetku.“ Soudní dvůr Evropské unie v této situaci judikoval, že Komise by neměla při udělování sankce přihlížet k nepříznivé finanční situaci porušitele už jen s ohledem na to, že by tak získal neoprávněnou soutěžní výhodu subjekt nejhůře přizpůsobený situaci na trhu¹⁷. Docházím tedy k závěru, že Komise rovněž zkoumá výši pokuty s ohledem na možnou likvidačnost pro podnik, nikoliv zda je podnik momentálně schopen platit.

175. Ústavní soud se touto otázkou zabýval v nálezu sp. zn. Pl.ÚS 3/02 ze dne 13. 8. 2002: *„Základním kritériem, ze kterého je třeba dle názoru Ústavního soudu vycházet, je tzv. kritérium podstaty, dle kterého platí, že ne každé odnětí majetku na základě pokut, příp. poplatků a daní, zakládá zásah do vlastnických práv, nýbrž jen takové, jež majetkové vztahy dotčeného subjektu zásadně mění, tj. tak, že mění jeho celkovou majetkovou pozici „zmařením“ samé podstaty majetku. Konkrétně v případě pokut stanovených právnickým a fyzickým osobám podnikajícím podle zvláštních předpisů je třeba vycházet z toho, že je vyloučen takový zásah do majetku, v důsledku kterého by byla "zničena" majetková základna pro další podnikatelskou činnost. Jinými slovy řečeno, nepřipustné jsou takové pokuty, jež mají likvidační charakter.“* Ústavní soud zde došel k závěru, že uložení pokuty v likvidační výši je „nejtvrdším“ zásahem do majetkových poměrů, které může vést k porušení čl. 26 odst. 1 Listiny, například tehdy, pokud pokuta natolik přesáhne možné výnosy, že podnikatelská činnost daného subjektu se stane „bezúčelnou“ – bude v delším období plně směřovat pouze k uhrazení uložené pokuty.
176. Správní orgán prvního stupně postupoval při stanovení sankcí v souladu s výše uvedeným. Vzhledem k tomu, že od vydání napadeného rozhodnutí uplynulo několik let, vyžádal jsem si od účastníků údaje o jejich hospodaření v letech 2012 až 2014.
177. Z nově vyžádaných podkladů (výkazy zisku a ztráty a rozvahy účastníků řízení za roky 2012, 2013 a 2014) jsem ověřil, že ZD ROŠTÝN dosáhl v roce 2014 hospodářského výsledku přibližně (zaokrouhleno na celé tisíce) 39.145.000,- Kč, v roce 2013 27.508.000,- Kč a v roce 2012 6.862.000,- Kč. Hospodářské výsledky účastníka řízení za roky 2014 a 2013 dokonce výrazně převyšovaly jeho výsledek v roce 2006. Z předložených dokumentů dále vyplývá, že ZD ROŠTÝN je velmi dobře schopen splácet své závazky, kdy zároveň disponuje nadprůměrným volným kapitálem k zajištění plynulé hospodářské činnosti. Výkonnost podniku je taktéž velmi dobrá. Nerozdělený zisk z minulých let dokazuje velmi dobré finanční zázemí účastníka. Lze tedy konstatovat, že ZD ROŠTÝN je finančně stabilní subjekt, který je schopný uhradit vyměřenou pokutu, jejíž výše pro něj není likvidační.
178. Účastník řízení ZD PETŘÍN dosáhl v roce 2014 hospodářského výsledku 43.976.000,- Kč, za rok 2013 21.005.000,- Kč, za rok 2012 35.451.000,- Kč. Hospodářské výsledky účastníka v posledních letech jsou tedy výrazně lepší než v roce 2006. Zejména s ohledem na výši nerozděleného zisku z minulých let a výši tržeb lze usuzovat na

¹⁷ Srov. rozsudky Soudního dvora ve věci C 96/82, IAZ proti Komisi (1983), a ve věci T 175/95, BASF Coatings proti Komisi (1999).

relativně dobré finanční zázemí ZD PETŘÍN. Lze tedy konstatovat, že účastník je schopen uhradit vyměřenou pokutu, jejíž výše pro něj není likvidační.

179. Účastník řízení SUŠÁRNA POHOŘELICE dosáhl v roce 2014 hospodářského výsledku 9.295.000,- Kč, v roce 2013 7.164.000,- Kč a v roce 2012 9.333.000,- Kč. I v případě tohoto účastníka jsou hospodářské výsledky v uplynulých třech letech lepší než v roce 2006. Z předložených dokladů dále vyplývá, že se jedná o stabilní společnost s nižším podílem zadlužení. Lze konstatovat, že společnost je schopna uhradit vyměřenou pokutu, která pro ni není likvidační.
180. Účastník řízení AGRO JEVIŠOVICE dosáhl v roce 2014 hospodářského výsledku 41.086.000,- Kč, v roce 2013 34.340.000,- Kč. Hospodářské výsledky účastníka v letech 2014 a 2013 se výrazněji neliší od jeho výsledku v roce 2006. Z důvodu, že společnost od 1. 1. 2013 přešla na kalendářní účetní období a předchozí účetní závěrky za rok 2012 byly sestaveny k 31. 8. 2012 a k 31. 12. 2012, dochází k nekonzistentnosti dat, a proto účetní závěrka za rok 2012 nebyla při hodnocení aktuální situace zohledněna. Hospodářský výsledek společnosti ve sledovaném období, tj. její výkonnost, má narůstající tendenci. Přestože pro účastníka bude uložena pokuta znamenat jisté finanční zatížení, nelze mít za to, že by pro ni mohla být likvidační.
181. Účastník řízení AGROPRODUCT dosáhl v roce 2014 záporného hospodářského výsledku ve výši 495.000,- Kč, v roce 2013 však dosáhl výsledku 4.618.000,- Kč a v roce 2012 rovněž záporného výsledku ve výši 1.055.000,- Kč. Na základě předložených dokumentů lze nicméně učinit závěr, že i přes ztrátu v letech 2012 a 2014 jde o relativně stabilní společnost. Společnost sice nedisponuje dostatečným finančním zázemím, nicméně v roce 2013 došlo k výraznému zlepšení jejího finančního zdraví v souvislosti s nárůstem tržeb a tvorbou zisku. Přestože tedy uložena pokuta bude pro účastníka představovat určitou finanční zátěž, nelze mít za to, že by pro něj mohla být likvidační.
182. Účastník řízení ZEVA CHLÍSTOVICE dosáhl v roce 2014 hospodářského výsledku 7.927.000,- Kč, v roce 2013 10.579.000,- Kč a v roce 2012 12.258.000,- Kč. Z předložených dokumentů dále vyplývá, že jde o relativně stabilní společnost s velmi nízkou zadlužeností. Významným ukazatelem finanční stability je výše nerozděleného zisku z minulých let. I přes snižující se výkonnost společnosti v posledních letech lze konstatovat, že finanční zdraví společnosti je dobré a společnost je tedy schopna uhradit uloženou pokutu, která pro ni nebude likvidační.
183. Účastník řízení KARLOV dosáhl v roce 2014 záporného hospodářského výsledku ve výši 377.000,- Kč, v roce 2013 rovněž záporného výsledku ve výši 1.444.000,- Kč a v roce 2012 též záporného výsledku ve výši 2.827.000,- Kč. Účastník řízení proto v této souvislosti ve svém vyjádření uvedl, že pro něj uložení pokuty bude likvidační. I přes nepříznivé hospodářské výsledky účastníka v uplynulých třech letech je však z předložených dokumentů patrné, že dochází k postupnému snižování ztráty. Účastník řízení navíc i přes záporné hospodářské výsledky v uplynulých letech stále působí na trhu. V této souvislosti odkazují na své rozhodnutí sp. zn. R17/2005 ze dne 14. 12. 2006 (*Tupperware*), v němž bylo uvedeno, že: „...ztrátové hospodaření soutěžitele není okolností, která by měla vést k neuložení pokuty, popř. k uložení pokuty pouze symbolické, a to zvláště ne v případech, kdy se jedná o velmi závažná porušení soutěžního práva, jako tomu je v projednávaném případě. V takovém případě by pokuta totiž nebyla schopna plnit svou represivní funkci (v

důsledku čehož by se mohlo zrátočným soutěžitelům porušování soutěžního práva vypláčet), ani funkci preventivní, neboť by taková nepřiměřeně nízká pokuta nebyla schopna odradit ani účastníka řízení, ani ostatní soutěžitele od případného dalšího protisoutěžního jednání“. Nad to je třeba zdůraznit, že k uložení pokuty napadeným rozhodnutím zde došlo již v roce 2007, takže účastník řízení měl předpokládat, že pokud v dané věci nebudou úspěšné rozklady a posléze žaloby a kasační stížnosti účastníků, bude po právní moci rozhodnutí a vyčerpání prostředků soudní kontroly povinen pokutu uhradit. Bylo tedy na účastníku, aby si vytvořil potřebné finanční rezervy pro úhradu pokuty. Poslední rozsudek v dané věci, jímž bylo s konečnou platností potvrzeno, že se účastníci dopustili správního deliktu, nabyl právní moci v prosinci 2014. Minimálně od této doby muselo být účastníku řízení známo, že bude s vysokou pravděpodobností povinen uhradit pokutu, jež mu bude rozhodnutím předsedy Úřadu za předmětný delikt uložena. Na základě výše uvedeného jsem přesvědčen, že ačkoliv pokuta pravděpodobně bude představovat neopominutelnou finanční zátěž pro účastníka řízení, nelze ji považovat za likvidační a není možné nyní uvažovat o jejím snížení.

184. Závěrem shrnuji, že ani při dodatečném zvážení výše uložených pokut jsem neshledal, že by správním orgánem prvního stupně (při spodní hranici zákonného rozpětí) uložené pokuty byly nezákonné, nepřiměřené, likvidační, nebo nepředvídané. Naopak mám důvodně za to, že adekvátním způsobem reflektují jak charakter protiprávního jednání, tak i hospodářskou situaci účastníků řízení z hlediska likvidačních účinků, za situace, kdy uložení pokut a jejich výši bylo možné rozumně předvídat. Uložené pokuty proto nelze pro jejich výši považovat za nezákonné či excesivní.

Úhrada pokut

185. Uložené pokuty jsou účastníci řízení, kterým je ve výrokové části III.1 až III.7 tohoto rozhodnutí uložena pokuta, povinni uhradit ve lhůtě uvedené ve výrokové části III.1 až III.7 tohoto rozhodnutí, tj. ve lhůtě 90 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada se provede na účet Celního úřadu pro Jihomoravský kraj, číslo účtu 375417721621/0710, jako variabilní symbol se uvede identifikační číslo účastníka řízení.

Shrnutí

186. Konstatuji, že správní orgán prvního stupně správně zhodnotil zjištěné skutečnosti při určování výše pokut, když zvážil explicitně v zákoně zmíněná kritéria (délka a opakování porušení zákona, závažnost jednání, subjektivní stránka deliktu), přihlédl i k relevantním polehčujícím a přitěžujícím okolnostem a pokutu uložil v rámci zákonného rozpětí. Při určování výše pokut nepřekročil meze svého správního uvážení a toto ani nezneužil. Výši uložených pokut pak považuji za věcně správnou, kromě výše provedené korekce kalkulace pokuty pro účastníka řízení ZD PETŘÍN. V podrobnostech odkazuji na napadené rozhodnutí (body 97. až 125.).

VII. Závěr

187. Ze všech shora uvedených důvodů, na základě návrhu rozkladové komise dle § 152 odst. 3 správního řádu, po zohlednění závěrů krajského soudu a Nejvyššího správního soudu v rozsudcích ze dne 25. 10. 2012 a ze dne 12. 12. 2014 a po přezkoumání souladu jak napadeného rozhodnutí, tak správního řízení, které mu přecházelo, s právními předpisy, jakož i po přezkoumání věcné správnosti napadeného

rozhodnutí v rozsahu námitek uplatněných v rozkladech jsem dospěl k závěru, že z důvodu popsaných výše je nutné napadené rozhodnutí zčásti změnit. Správní orgán prvního stupně podle mého přesvědčení, krom shora uvedených výhrad ve vztahu k účastníku řízení ZD PETŘÍN, postupoval při stanovení sankcí účastníkům řízení správně. Proto jsem napadené rozhodnutí změnil tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí se nelze podle § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 152 odst. 4 téhož zákona, dále odvolat.

otisk úředního razítka

Ing. Petr Rafaj
předseda
Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Obdrží:

1. JUDr. Pavel Dejl, Ph. D., LL.M., advokát se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, ID DS: a4ehtdc,
2. Mgr. Milan Kružík, advokát se sídlem Příkop 2a, Brno, ID DS: stpg4ux
3. JUDr. Milan Kružík, CSc., advokát se sídlem Příkop 2a, Brno, ID DS: s8fg4h4
4. JUDr. Božena Kristiánová, advokátka se sídlem Leopolda Pokorného č. 37, Třebíč, ID DS: mpnd9fa
5. Zemědělské družstvo „Roštýn“, se sídlem Hodice 211, okres Jihlava, IČO: 00136492, ID DS: n34cxbn
6. KARLOV, a.s., se sídlem Bílkov 120, Dačice, IČO: 25172468, ID DS: ittunts

Vypraveno dne: viz otisk razítka na poštovní obálce nebo časový údaj na obálce datové zprávy